28րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7608 4 ՄԱՅԻՍ 1911 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

17 Mai 1911 28me année N. 7608

نومرو ٧٦٠٨ ٤ مایس ١٣٢٧ چهارشنبه

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 بازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشر اولنور . تاریخ تأسیسی ١٨٨٣

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ - ԳԱԼԱԹԻԱ
« AREVELK »
JOURNAL ARMÉNIEN
DIRECTEUR - PROPRIÉTAIRE
KARÉKIN BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

آره ولك
نسخه‌سی
١٠ پاره
10 ՓԱՐԱ.

آره ولك
یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیری قره کین بویاجیان
درسعادت غلطه
ابونه فیاتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات ایچون سنه‌لکی ١٠٠ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر .

Բաժանորդագր.	Տարեկան	Վեցամսեայ
Գաւառներու	» 100	» 54 ղրուշ
Արտասահման	» 35	» 20 ֆրք.

ԵՐԿՈՒ ԿՇԻՌ

Եթէ կայ ամենազզուելի բան մը՝ այն ալ կեղծաւորութիւնն է, փարիսեցիական ցուցամոլ կեղծաւորութիւնը, մանաւանդ հանրային կեանքի մէջ։ Իսկ երբ այդ կեղծաւորութիւնը ի գործ կը դրուի անձերու կողմէ որոնք իբրեւ ժողովուրդի մը առաջնորդները, քարոզախօսներն ու վարիչները կ՚ուզեն հանդիսանալ, այն ատեն իրենց փարիսեցիութիւնը ա՛լ աւելի ատելի կը դառնայ։

Խօսքս յեղափոխական կուսակցութիւններու վրայ է եւ երեւոյթը կ՚արժէ մատնանիշ ընել, գոնէ անհասկացող եւ աղօտ մտածող միտքերը լուսաբանելու համար։ Որովհետեւ կուսակցամոլը, իր շղթայուած մտայնութեամբը, կարող չէ օգտուիլ այս տեսակ օրինակներէ։

Վերջերս «Ազատամարտ» պաշտօնական ջատագովի գայթակղած վայնասուն մը կը բարձրացնէր ուսուցիչ մը վտարելու համար, որ աններելի մեղքը գործած էր աշակերտուհի աղջկան մը մէկ քանի ապտակ տալու եւ... իբր թէ երեսը չոյելու։ Իբր թէ, կ՚ըսեմ, որովհետեւ հակառակ «Ազատամարտ»ի, յանուն ամօթխածութեան մղած բուռն ու հերոսական պայքարին, կարելի չեղաւ այդ «ոճիր»ը հաստատել։ Բնական է որ «Ազատամարտ»ի չքմեղելին հոգին անգամ չէր այդ չնչին պարագան եւ անշուշտ իրենց չէյխը, Է. Ակնունին, չէր որ առաջին քարը պիտի նետէր ուսուցչին, բայց եւ այնպէս հարկ դատուեցաւ այդ աղմուկը յարուցանել, որովհետեւ ուսուցիչը իրենցմէ չէր, նոյնիսկ իրենց հակառակորդն էր եւ առիթը ներկայացած ատեն չէր վարանած իր խորհուրդն ու մտածումը անկեղծօրէն ըսել, ինչ որ անքաւելի մեղք մըն է մեր նորանշան կուսակցամոլներուն համար։

Այն ատեն բաւական խնդացինք «Ազատամարտ»ի ցոյց տուած այդ բարոյական պաշտպանութեան վրայ եւ անհամբեր սպասեցինք որ նորանոր ուսուցիչներ մատնանիշ ընէր, որոնք պարկեշտութեան ճամբէն շեղած էին։

Եւ ահա այս օրերս գտնուեցաւ ուսուցիչ մը որ չա՛տ աւելի լայն ասպարէզի մը վրայ իր չարաշահութիւնները խաղի բռնեց, ամբողջ թաղ մը գայթակղեցնելով, ծնողքները յուզելով, հոգաբարձութիւն եւ Թաղական Խորհուրդ իրար անցնելով ու վերջապէս դպրոցէն, որուն տնօրէնն էր, դուրս վտարուելով։

«Ազատամարտ» ինչ ըրաւ այս առթիւ. ամենախոհեմ լռութիւն մը պահեց, ձայնը ծակը դրաւ ու ձեռքերը պինդ բերնին վրայ սեղմեց որպէսզի չըլլայ թէ անզգուշութեամբ բառ մը փախցնէ։ Եւ գիտէ՞ք ինչո՞ւ համար.— որովհետեւ ամբաստանուած ուսուցիչը, այս անգամ, իրենցմէ էր, յեղափոխական կուսակցութեան մը կը պատկանէր, թէեւ անուշ ջուրի յեղափոխական, թէեւ մետասաներորդ ժամուն դարձի եկող մը, սակայն վերջապէս յեղափոխական մըն էր, իր պատկանած կուսակցութեան չողչողուն փայլքերէն մէկը։

Ահա՛ հոս է որ երեւան կու գայ փարիսեցիութիւնը, երկու կշիռ։ Եւ ժողովուրդը, որ վերջապէս տղայ չէ՝ կամաց կամաց կը սկսի իրենց ճշգրիտ արժէքին վերածել այդ կարգի դատաւորները եւ իրենց ամբաստանութիւնները։

Քանի որ առիթը եկաւ յիշեմ ուրիշ իրողութիւն մըն ալ։

Կը պատմուի թէ հարուստ եւ կարեւոր թաղի մը Թաղական Խորհուրդին մէկ անդամը, նոյն խորհուրդի քարտուղարէն, զանազան խոստումներով, հարիւր ոսկիի չափ դրամ կը չորթէ։ Եւ որովհետեւ քարտուղարը այդ դրամը ինք չունէր, ինքն ալ իր կարգին, այդ գումարէն քիչ մը աւելին կը չորթէ թաղին սնտուկէն։ Գողութիւնը երեւան կ՚ելլէ եւ քարտուղարը կը ձերբակալուի, բայց որովհետեւ յիշեալ թաղականը պաշտօնական կուսակցութեան «երեւելի»ներէն մէկն է, «Ազատամարտ» որ զեղծումներ քօղարկելու պաշտօն առած է ինքնիրեն, երբ այդ զեղծումները իր տիրապետութեան սահմաններէն դուրս կը գործուին, այս անգամ ալ պապանձումի մը կը մատնուի, որուն քով Զաքարեանին կրնայ չարախօսութիւն համարուիլ։

Վա՜յ եթէ այդ թաղականը կեդրոնի խմբակցութեան գլխաւոր անդամներէն ըլլար. Աստուա՛ծ իմ, որքա՜ն ինչ փիլիպպիկա մը պիտի արձակէր ատոր դէմ «Ազատամարտ» իր բոլոր մեծ ու պզտիկ Ասորիներուն բերանով։

Բայց ահա՛, միշտ երկու կշիռ։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ.

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՊ ՊԱՏԿԱՌԱՆՔ

ԴԱՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷԿ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալներս երբ խօսեր էինք Ալճաւազի սպանութեանց հեղինակներուն նկատմամբ Վանայ դատարանին տուած խիստ թեթեւ վճիռներուն վրայ, որոնք 3—8 տարի բանտարկութիւն միայն որոշած էին կանխամտածութեամբ մարդասպան ոճրագործներու, ինչպէս ծանուցած էին Վանէն եկած բոլոր թղթակցութիւնները, միեւնոյն ատեն յայտնած էինք թէ դատական նախարարութեան պատկանեալ բարձրագոյն ատեանները չպիտի վաւերացնեն այդ մեղմ վճիռները, այլ պիտի պահանջեն համապատասխան պատիժը այդ մարդասպաններուն, այն է բուն իսկ մահուան վճիռ, քանի որ իրենք անխնայաբար 6 անմեղ հայ [illegible] խողխողեր էին, որոնց մէկը 12 տարեկան պատանի, զոր մորթեր էին ոչխարի պէս, անգթօրէն վայրագութեամբ։

Ուրախ ենք յայտարարելու որ դատական նախարարութիւնը նկատի առած է մեր այդ նկատողութիւնը, որով յայտնուեցաւ ի վերեւ չիլլել կացութեան մը հանդէպ կը գտնուինք, վասն զի կիրակի օրուան «Արեւելք»ի մէջ տեսնուած պաշտօնական յայտարարութեամբը նոյն նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ալճաւազի սպանութեանց հեղինակները ամբողջը չէ որ 3էն 8 տարի բանտարկութեան միայն դատապարտուած են, այլ մահուան վճիռ ստացողներ ալ կան, որոնց անուններն ալ յիշուած է, այն է Իսա Միւրիտ եւ որդիները Հէճօ եւ Թահսին, Ցէլօ Հայդարի եւ Մէհմէտ որդի Հասան։ Ասոնցմէ զատ ալ կը թուէ 3 եւ 5 եւ 8 տարուան դատապարտուածներու անունները։

Ինչպէս վերը ըսինք արդէն՝ դատական նախարարութեան այս խնդրոյն ուշադրութիւն դարձնել եւ ճշմարտութիւնը հաստատութեան պարզելը գոհացուցիչ նշան է եւ արդարութեան հանդէպ պատկառանք տածելու ապացոյց մը կը կազմէ։ Բայց պարագայ մը կայ, որ մութ մնացած է, այն է թէ մահուան դատապարտուած յիշեալ հինգ անձերը ո՞ւր են եւ այժմ բանտին են, թէ մեռած կամ ի բացակայութեան դատապարտուած են։ Վանայ թղթակցութիւնները որոշ կերպով կ՚ըսէին թէ միայն մէկ հոգի որ արդէն բանտին մէջ մեռած էր, մահուան դատապարտուած էր... յետ մահու։

Արդ մի գուցէ միւս չորս հոգիներն ալ չձերբակալուած ըլլալով ի բացակայութեան դատապարտուած ըլլան, ինչ որ գործնականին մէջ նշանակութիւն չունի բնականաբար, ինչպէս չունի յետ մահուան դատապարտութիւնը։

Անշուշտ դատական նախարարութիւնը Վանայ Ոճրային ատեանէն առած տեղեկութեան վրայ տուած է իր պաշտօնական յայտարարութիւնը։ Հետեւաբար կը վախնամ թէ յիշեալ ատեանը իրեն եղած հարցման ի պատասխան մի՛ գուցէ ծածկած ըլլայ իր մահուան դատապարտած անձերէն միայն մէկին մեռած եւ միւսներուն բոլորն ալ չձերբակալուած ըլլալը. որովհետեւ կարելի չէր որ Վանայ թղթակցութիւնները միաձայնութեամբ եւ ամէն թերթի մէջ դանց ըրած ըլլային մահուան վճիռներ ալ տրուած ըլլալը պարագան եւ բացառապէս միայն 3-8 տարուան բանտի վճիռները յիշէին։ Այս վերջին պարագային, այսինքն լոկ բանտարկութեան վճիռներուն ստուգութիւնը դատական նախարարութեան պաշտօնական յայտարարութիւնն ալ կը հաստատէ. ըսել է որ թղթակիցները ճիշդ իրականութիւն մը արձանագրած են։ Ասոր համար ահա կը կասկածինք որ ինչպէս մարդասպաններէն մէկին յետ մահուան կրած վճիռը նշանակութիւն չունի եւ ծիծաղելի բան մըն է ըսել թէ անով արդարութիւնը յարգուած է. նոյնպէս միւս չորսերուն ալ վճիռը եթէ ի բացակայութեան տրուած է, նոյնպէս հեգնութիւն մըն է արդարութեան հանդէպ, քանի որ ձերբակալուածները 3-8 տարի բանտարկութեամբ փրկած են անձերնին, մինչ վեց հոգի մորթելու անխղճութիւնն ու դաժանութիւնը ունեցած էին։

Արդարութեան սուրբ գործին ընդհանրապէս եւ դատական նախարարութեան մասնաւորապէս ծառայութիւն մը ընելու համար է որ հարկ համարեցինք այս լուսաբանութիւնները տալ դատաստանական գործակալներուն վրայ այսպիսի պարագաներու մէջ, վասն զի ըլլալով թէ երբ իմանայ դատական նախարարութիւնը այդ մանրամասնութիւնները, անոնց տուած տեղեկութիւններուն կամ զրկած հերքումներուն հաւատալէ առաջ պահ մը կը խորհի եւ նորանոր ծանօթութիւններ պահանջելէ ու կատարելապէս վստահական ապացոյցներ ձեռք բերելէ ետքը միայն հաւատք կ՚ընծայէ անոնց։ Վասն զի այդպիսի պարագաներ ճշմարտութիւնը եւ արդարութիւնը երեւան հանելու վեհ ու նուիրական գործին նպաստելու ընդունակ հանգամանքներ կ՚ունենան, ինչպէս ամէնուս ուզածն է բնականաբար եւ արդարութեան գործոց նախարարութեանը՝ առաւելապէս։

Կը մնայ հիմա անհրաժեշտ մէկ բան, այն է որ մահուան դատապարտուած վերոյիշեալ հինգ ոճրագործները կախաղան հանուին, եթէ ողջ են իրօք եւ ձերբակալուած բանտ կը գտնուին։ Զի եթէ վճիռը չգործադրուի, ազդեցութիւն չըներ դուրսի աւազակներուն եւ ոճրագործներուն վրայ։ Պէտք է որ Վեհափառ Սուլթանը որուն հասած են անշուշտ այդ վճիռը ծանուցանող դատական թուղթերը, վայրկեան մը առաջ վաւերացնէ նոյն վճիռը, զոր տարակոյս չկայ որ Վեհ. կայսրն ալ կը հաստատէ, եւ այն ատեն կախուելու են այդ չարագործները Վանայ հրապարակին մէջ, որպէսզի բոլոր անոնք ապառիկ գիտնան միանգամ ընդ միշտ թէ անցած է անպատիժ ու անպատասխանատու կերպով Հայ սպաննելու [illegible]։

ՄԱՐԿՈՍ ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԿՆՃԻՌԸ

(ՊԱՇՏՕՆԱԹՈՒՂԹ ՄԸ)

Շար. կիրակի թիւէն

Բայց նոր բան մը չէր անանկ Երուսաղէմի մէջ այդ. պատուիրակ կամ քննիչ, բառ որով միաբանութիւնը պարբերաբար ընդունած էր անոնց այցելութիւնը, թէեւ միշտ իրեն վերապահելով իր վաւերաթուղթ վարչութիւնը եւ յաճախ գործ ընելով չարունակել անոնց մեկնումէն յետոյ։ Թող ալ աւելի հին ժամանակներ, միմիայն վերջին 8-10 տարուան մէջ յաջորդաբար Երուսաղէմ ղրկուած էին եկեղեցական եւ աշխարհական տարբեր անձնաւորութիւններ զանազան առիթներով, իբր քննիչ եւ պատուիրակ, եւ դուրս ապա. միաբանութիւնը զիջած էր ճամբու ընել աւելի կամ նուազ համբերատարութեամբ, անոնց համակրութիւն կամ հնազանդութիւն կեղծելով, դարձ նախատելով եւ եւ ուրիշներու սպառնալով։ Այս էր վանական հաղթանակութիւնը երբ մենք ալ հասանք տեղապահին հետ Երուսաղէմ, ուր հազիւ ընդունեցանք իբրեւ հիւր եւ զետեղուեցանք պատրիարքարանի շրջանակին դուրս յարկաբաժին մը, Թերմեան եւ Իզմիրլեան Սրբազաններու ձգնարանը։ Երբ ակնարկեալ Ս. Հօր հետ Ապր. 14ին Յաֆֆէ հասանք հոն իմացանք թէ ո՛չ միայն ծանօթ երեք վարդապետները վանքէն չէին մեկնած տակաւին՝ այլեւ միաբանութիւնն ի նպաստ զանազանելով առջի օր որոշած էր չընդունիլ զտեղապահն երբ ան Երուսաղէմ հասնի, այլ նկատել զայն իբր հիւր կամ ուխտաւոր. նաեւ լուր կը տրուէր մեզ թէ զրգռութիւն եւ յուզում պիտի պատճառէր, մեր ժամանումն Երուսաղէմ եւ առաջին պարտոնայ

استطوپ هر !

فرانسزلرك برسوزی وار : « ایمپراطورلق زماننده جمهوریت نه‌اعلا ایدی ! » (Que la République était belle sous l'Empire.)

بو سوزی بروجه آتی ! جزئجه تعدیل ایدیله‌جك اولسه ، بزم حالمزه تطبیق اولنه‌بیله‌جكدر ظن ایدرم : « دور استبداد حمیدیده ، ادارهٔ مشروطه نه‌کوزل کورونوردی ! . . . »

هر مملکتده ، انقلابات سیاسیه اثناسنده یوبله برچوق کوزل امیدلر های منثور اوله‌کلمشدر : سنه‌لرجه چارچشم اشتیاق وتهالکله آرزو ایتدکلری اصول اداره‌یه دسترس اولنجه ، « بومی ایمش !.. » دیه‌رك ، محزون ومأیوس اولمشلردر .

بونك سببی شودرکه ، دائما بوتون اعتقادلرینی ، تأثیرات ساحرانه‌یه ، صور ظاهره‌یه ومعجزات ناکهظهوره حصر ایتمشلردر . حالبوکه صور ظاهره‌نك تبدلندن بکله‌مکده اولدقلری معجزاتك حصولی کوروله‌نجه ، اهالیٔ مملکتده‌کی شوق وسرور دخی یأس وشتمه مبدل اولمشدر .

بزده دخی ، یکی اصول اداره اوچ سنه جاری اولدقدن صوکره ، الیوم بحرانلی برحالت روحیه‌ده بولونیورز . ایشته برایدن بری حکمفرما اولان اضطراب ، ناظرلردن بعضیلرینك سقوطی ، قومیته‌ده مشاهده اولنان تفرقه ودها باشقه برطاقم شیئلر ، یوقاریده ذکر ایتمش اولدیغمز بوحالت روحیه‌نك دلیل باهریدر .

آمریقایی کشف ایدن قریستوف قولومبك معیتنده‌کی طائفه‌لر ، امیدلرینك بوشه چیقدیغندن مأیوس اولنجه ، او آنه قدر واقع اولان فداکارلقلری نظردقته آلمایه‌رق ، قریستوف قولومبی ، آرتیق کیری دونمکه اجبار ایدیورلردی . ایشته بو صیره‌ده مملکتمزك مقدراتنی تدویر ایتمکده بولنان ارکان امور ، مرقوم طائفه‌لره بکزه‌تیله‌بیلیر . بو تشبیه ، مبالغه دکلدر . اعتراف ایتملیزکه تورکیه‌نك سفینهٔ اداره‌سی ، ذاتاً « ادارهٔ مخصوصه » نك ٤ نومرولو واپوروندن دها زیاده سرعتله حرکت ایتمکده بولندیغی حالده ، بو صیره‌ده طائفه‌لرینك تحت اجبارنده بوسبوتون حرکتدن ساقط اولدی . طائفه‌لر ایسه ، بوموفقیتلرندن جسارت آله‌رق ، احتمالدرکه سفینه‌یی کندی یولندن کیری چویرمکه بیله تصدی ایدرلر ، چونکه موفقیتك بوقبیل سوء تلقیناتده بولونشی ، پك‌ده نادرالوقوع حاللردن دکلدر . ذاتاً طورمق برقباحت ایکن ، کیری دونمك ایسه عادتا برجنایت اوله‌جقدر . بناءً علیه ، بوسرسری سفینه‌نك ایلری واردیرلمه‌سی آرتیق قابل اوله‌مایور ایسه ، قاپودانلری هیچ اولمازسه بر « استطوپ هر » دیه‌رك ، سفینه‌یی بولندیغی یرده طوردورملیدرلر .

شوراسنی اونوتمامليزکه ، بزم سفینه‌مز ، غرق اولمق اوزره بولندیغی فورطنه‌لی بردکزك آچیقلرندن کلمشدر . برلیماندن کلمه‌مشدرکه تکرار اورایه عودت ایتمك آرزوسنده بولونه‌لم .

کچن بازار کونی بکقوزده آغاجلرك سایهٔ لطافتوایه‌سنده ، نشانهٔ مسالمت واتحاد اولمق اوزره ، زیتون یاغلی طوله ایله قوزو قیزارتمه‌سنی وارمیك حلواسیله مارول صالاطه‌سنی کمال صفای خاطرله تناول بویورمش اولان ذوات کرام حضراتی ، سنه‌لرجه کرفتار اولدیغمز فورطنه‌لری لطفاً خاطرلرندن اصلا چیقارمامليدرلر . یوقسه ، سفینه‌مز ، معاذالله تعالی ، بردها عینی فورطنه‌لرك شدت تلاطمنه معروض بولنه‌جق اولورسه ، اوچ سنه ظرفنده تناول ایتدیکمز حریت طوله‌لریله مشروطیت صالاطه‌لری هپ آغزیمزدن بورونمزدن کتیریله بیلیر .

ایشته اتحاده منسوب اولان محترم مبعوثلر ، بکقوزك هوادار موقعلرنده ، مایسك برنجی کونی ، بادصبانك نفحهٔ دلکشاسی تحتنده ، کمال اتفاق وائتلاف ایله ، « فول اسپیت » سیاستندن کف‌ید ایتدیلر . تمنی ایدرزکه بوندن صوکره‌ده « طورنیسطون » سیاستنی تعقیب ایتمه‌یوب ، سفینه‌یی تکرار ایلری واردیرمه‌نك زمان مساعدی حلول ایدنجه‌یه قدر ، « استطوپ هر » ایله اکتفا ایتسونلر .

بزم ایچون کیری کیتمه‌مك ، همان‌همان ترقی ایتمك دیمکدر .

طوغروسی ، « دور استبداد حمیدیده ، مشروطیت نه‌اعلا برغایهٔ امل ایدی ! »

---

(٢٨)

عبدالحمید وشرلوق هولمس

برنجی قسم :

ظالم ایله مجهول بری برینه قارشی

طقوزنجی باب

عبدالحمیدك بحرانی

— بو وقتلرده ، دکزك شو خالی ساحللرنده ، بو صاندالك ایشی نه اوله‌بیلیر ؛ عجبا فراریلر ایچون‌میدر .. ؟

عمر کندی کندینه بو مطالعاده بولنمقده ایکن ، کندیسنك تعقیب ایتدیکی درت کشینك ساحلده کورونه‌رك ، صاندالك ایچنه آتلدقلرینی وبر آز صوکره برنجی آدمك دخی کله‌سنی متعاقب ، صاندالك یوله چیقدیغنی کوردی .

باغچوان حدتندن قودوروب طورویوردی . دیوانه‌کبی تپه‌دن آشاغی‌یه طوغرو قوشمغه باشلادی . طاشلر وچالیلر هرخطوه‌سنده آیاغنه ایلیشه‌رك ، سرعت حرکتنی منع ایتمکده ایکن ، کندیسی بونلره هیچ باقمایه‌رق ، متصل قوشویوردی . نهایت ساحله ایندیکنده ، صاندالك اپجه آچیلمش اولدیغنی کورنجه ، اوزمان مجنونانه برهایقیرشله :

— طوتیکز ، قاچیورلر ... ! طوتیکز !

دیو باغیرمغه باشلادی .

بوندایی ، صاندالده بولنانلرك ایشتمش اولدیغنی اولجه سویله‌مشدك .

باغچوان ، بوندلرك برشیئه یارامایه‌جغنی کورنجه ، صولویه صولویه یکی محله‌یه واروب ، اوراده شکری بکه تصادف ایتدی . اوصیره‌ده ، شکری بك ، بوتون کون چکدیکی مشقتلردن یورغون آرغین ، ساحلده بولنان برمردار اوتلك اوطه‌سنده یاتمق اوزره ایدی .

عمر آغا ، شدت هیجانندن بوتون وجودی تتره‌مکده اولدیغی حالده ، وقوع حالی برقاچ سوزله آکلاتدی .

شکری بك ، صویونمش وآیاق قابلرینی چیقارمش اولدیغی حالده ، یاتاق اوزرنده اوزانمش ایکن ، درحال یرندن صیچرایه‌رق علی‌العجله کینوب آشاغی ایندی ، بوغیرمنتظر خبری آلنجه ، آرتیق بوتون یورغونلغنی اونوتمشدی .

بو فراریلری الده ایده‌بیله‌یدی ، بوموفقیت کندیسی ایچون نه‌بیوك برشرف اوله‌جقدی !

بونك اوزرینه اون دقیقه کچمه‌دن معیتنده بولنان ایکی پولیس وباغچوان ایله برابر ، برچفته صاندالا کیره‌رك ، آناطولی ساحلنه طوغرو حرکت ایتمکده ایدی . دیکر اوچ پولیس دخی براون باشی ایله برابر ساحلده بکله‌یورلردی . بونلر دخی باشقه برصاندال دها تدارك ایده‌رك ، آنلری تعقیب ایده‌جکلردی .

یوزباشی بکقوز طرفلرینی دقتله کوزه‌ته‌رك ، اوراده صاندال فلان کورمه‌دیکندن ، فوق‌العاده اندیشه‌یه دوشه‌رك ، کندی کندینه :

— عجبا وقت وزمانیله یتیشه بیله‌جکمیز ؟

دیوردی .

بو صاندالك صاحبلری ایکی روم قایقچی اولوب اویقولرندن جبراً قالدیرلمشلردی . بونلر دخی کندی آلیشیق کوزلرینی کمال دقتله هرطرفه طولاشدیره‌رق ، آچیقلرده هیچ براثر کورمه‌یورلردی .

عمر آغا ناکهان ، بکقوزله یکی کوی جهتنی اشارت ایده‌رك :

— باقیکز ، باقیکز ، دکزك یوزنده برسیاه نقطه حرکت ایدیبور ، دیدی .

هپسی بردن اشارت اولنان طرفه باقدیلر .

روم صاندالجیلردن بری :

— اوت ! ظن ایدرسم ، یکی کویه یاخود استینیه طوغرو حرکت ایدن برصاندالدر ، دیدی .

شکری بك باغچوانه خطاباً :

— فقط سن دیوردك که آنلر ، بکقوزله قواق آراسنده‌کی ساحله طوغرو کیدیورلردی .

عمر آغا پارماغیله خالی ساحلی اشارت ایده‌رك :

— اوت ! اویله‌در . آنلر بوطرفه طوغرو کیدیورلردی ، فقط کورونورکه صوکره نیتلرینی دکیشدیرمشلردر ، دیدی .

یوزباشی جواباً :

— طوغروسی بووقتلرده بوصاندال بکا پك شبهه‌لی کورونیور . کیجه‌لری کیج وقت دکزی طولاشمق ، بالقجیلر ایچون بیله ممنوعدر . . . بناءً علیه بوصاندالی بهمه‌حال تعقیب ایتملییز ، دیدی .

باغچوان بوکا اعتراض ایده‌رك :

— فقط شاید بزم آرادیغمز دکلسه ، اوبرلرك قاچمه‌سنه میدان ویرمش اوله‌جغز ، دیدی .

فی‌الحقیقه قطعی برقرار ویرمك پك مشکلدی .

شکری بك ایچنی چکه‌رك :

— اوبر صاندال حاضر بولنمش اولسه‌یدی ، بریز برطرفه وبریزده اوبرطرفه کیده بیلیردك ، دیدی .

ایشته بوصیره‌ده ، برصاندال یکی محله اسکله‌سندن حرکت ایده‌رك ، کندیلرینه طوغرو کلمکه باشلادی .

عمر آغا مسروراً :

— ایشته کلیورلر ، دیو هایقیردی .

اوزمان شکری بك ، بوصاندال کندیلرینه یاقلاشنجه‌یه قدر پك یاواش کیتمکی امر ایتدی . فقط بوصورتله‌ده ، قیمتلی دقیقه‌لر غائب اولوب کیدیوردی . باغچوان ایله یوزباشی ، هرایکیسی دخی ، شو ایشی موفقیتله باشه‌چیقارمق اوزره فوق‌العاده صرف غیرت ایتمکده بولندقلرندن ، تحمل ایده‌مه‌یه‌رك ، یرلرنده راحت اوطوره‌مایورلردی .

شیمدی هرایکیسی ده ، استینیه طوغرو

مابعدی وار

استخراجاً طبعی ممنوعدر

լինելուն սկսած էին մեզի դէմ [*]: 15 Դեկտ. Թուղթ առ Ձեր Ամենապատուութիւնն ուղղած մեր առաջին հեռագրէն իվեր այս վիճակը կը ծանուցանէր։ Առանց կարեւորութիւն տալու առկայծ վրդովիչ լուրերու եւ սպառնալիքներու, դեկտ. 17ին կը հասկնէինք Երուսաղէմ եւ տեղական կառավարութեանն սպառնած ընդդիմութիւն մը գտնելէ եւ վանք ուղղուելէ յետոյ, արդարեւ կը հաստատէինք թէ միաբանութիւնը չէր ճանչնար մեր պաշտօնները, ըմբոստութիւնը յայտարարուած էր պաշտօնապէս եւ բացաձակապէս։ Դեկտ. 20, 24, 28, 31 եւ յունվր. 3, 23, 19, 29 թուականի մեր տեղեկագրերն եւ դեկտ. 15, 19, 24, 28, 31 եւ յունուար. 7, 8, 11, 18, 21, 25, 25, 27, 28, 29 եւ 30 թուականի մեր հեռագիրները պարզած են այս ամէն խռովարարութիւնները եւ բոլոր մանրամասնութիւնները, զորս հարկ էր տալ Կեդրոն. Պատկ. Վարչութեան օրը օրին, անտեսելով ըմբոստութեան դէմ մեր մաքառումին հետեւանքը։ Անմիջապէս Տեղապահին բովք թէ՛ Ձեր պատուիրակն ամէն խաղաղասիրական ջանք բրաւ (եւ մինչեւ իսկ մեծ անպատուութիւններու համբերեց) համոզելու համար մոլորեալ միաբանութիւնը որպէս զի հնազանդին Ազգ. Կեդր. Վարչութեան որոշումներուն եւ ընդունին տեղապահը, Ազգ. Ժողովին կողմէ ընտրուած։ Ամբողջ մէկ ու կէս ամիս ի զուր աշխատեցաւ կազմակերպեալ ընդդիմութեան դէմ, սպառեցան ամէն բացատրութիւն, յորդոր եւ քարոզական միջոցներ ուղղակի թէ կողմնակի ամէն բանակցութիւն ի դերեւ ելաւ, միաբանութիւնը իր անողոք վճիռը տուած էր, եւ պատմիչին վրայէն կը գոչէր. «Զձեզ չենք ճանչնար. Ազգ. Ժողովն իրաւունք չունի տեղապահ ընտրելու»։

Այլեւս համոզուեցանք, տեղապահն ու ես թէ ծանօթ հաշուական լծողըէն ծագում առած խռովութեանց պատասխանն տակ միաբանութեան բուն նպատակն էր կեդրոնի դէմ ընդվզումն եւ տեսակ մը անկախութեան ձգտում Ազգ. Կեդր. իշխանութենէն, «Երուսաղէմը միայն Թրքահայերուն չի պատկանիր» կը պոռային։ Բայց այս խորհրդածութիւնները մեզ չեն հետաքրքրեր կը ասենք։ Նպատակս է միայն բացատրել թէ ի՞նչպիսի համաձայնեցուցիչ մէջ Ձեր պատուիրակն պաշտօն ունէր ազդեցելու տեղապահն եւ ձեռնարկելու քննական եւ բարեկարգական աշխատութեանց։ Պատրիարքարանին ամէն նիւթ ընդունելու համար հարկ էր ուրեմն տեղապահը, բանակել անձէ եւ բոլոր միաբանութեան «փակելով ամէն տեղապահին պաշտօնը չը ճանչնալու» ու նախորդ մեծ ըմբոստութիւնը. որին կրկնել չը մեկնելու ձեւացնել անօրէն ժողովը ան որոշումը թէ՝ «ազգ. պատուիրակը կրնայ մնալ իր պաշտօնավարութեան, ի հարկին հրաւիրելով ուրիշ եպիսկոպոս մը Պոլսէն բայց ոչ տեղապահին նախագահութեամբը» առանց այլեւայլի կ՚ըլլար ինձ այս առաջարկութիւնը, երբ չնորհ եւ երբ վերջին զիջողութիւն մը միաբանութեան կողմէ, եւ ինչ որ աւելի պախարակելի էր Տնօրէն Ժողովն իր այս անհեթեթ առաջարկն իբր իմ կողմէ ընդունուած կը հրչակէր։

Հասած էր ատենը որ տեղապահին հետ դառնայինք Պոլիս ձեռնունայն եւ նախորդ պատուիրակութեան քայլերը չարունէինք անչուք եւ կամ մէջտեղ էր որ գործէինք անվեհեր եւ այլուաօրաբ։ Ազգային արժանապատուութիւնը եւ մեր պաշտօնին վեհութիւնը մեզի թելադրեցին ընտրել երկրորդ միջոցը եւ Աստուած միայն գիտէ թէ ինչ դժուարութիւններով եւ ինչ տաժանքներով — մեր անձերու վտանգումն իսկ — կրցանք յաջողիլ ըմբոստացումը նուաճելու, եւ մնացեալը յայտնի է։

Այսպէս երեք վարդապետները ամենավերջին ընդդիմութիւնը ի գործ դնելով եւ բոլոր միաբանութեան գլուխ կեցած անյուր եւ անօրինակ ըմբոստական չարժումը վարեցին ազգին դէմ եւ մինչեւ բանի ուժի ատլեւ տեղի տալով մեծ պատասխանատուութեան տակ կը մնան, իրենց պատճառած դայթակղութեամբ։

Անցեալ փետրվար 1ին վանական վարչութիւնը իրապէս ձեռք առնելով՝ տեղապահ Ս. Հօր հետ խորհեցանք եւ գործադրեցինք սախողական միջոցները՝ տիրող անիշխանութեան իսկոյն վերջ դնելու համար։ Բնականաբար մեր առաջին գործն էր վերակազմել պաշտօնէութիւնը եւ ընտրել ժամանակաւոր վարիչ մարմին մը, ընթացիկ գործերու անօրինութեան համար։ Երեք կարգի աշխատութիւններ կային կատարելիք. անցեալի քննութիւնը, ներկային վարչութիւնը եւ ապագային մօտաւորապէս 6000 ոսկոյ, զոր վանքը պէտք է հատուցանէ տարեկան մասնավճարներով (տարին 6-700 ոսկի) ինչ որ բարեկարգութեան ծրագրին պատրաստութիւնը։ 14 ամսուան հաշիւները կը մնան չեն ցերուած թուղթերու վրայ եւ կը զանուէինք յետաձգոց առժամականութեան մը առջեւ, անանկ որ հարկ եղաւ զինքը ցերել անխնայ աշխատիլ եւ աշխատցնել՝ հաշուական վիճակը հասկնալու համար յստակ։ Ներկայ հաշուեկշիռներէն կը տեսնուի որ 1910 յուն. 31ին վանուց բաց պարտքն է Լ. Օ. 43123.76 որոց գրեթէ 3300 ոսկին տոկոսաւոր, ինչպէս կը տեսնուի ներկայ պարտամուրհակաց ցուցակէն. իսկ տարբերութիւնը եղող շուրջ Լ. Օ. 10,000 զանազան պահանջող հաշիւներու գումարն է եւ անտոկոս է։ Ասկէ զատ յետաձգեալ կոյտուածոց գումարը կը հասնի մօտաւորապէս 6000 ոսկոյ, զոր վանքը պէտք է հատուցանէ տարեկան մասնավճարներով (տարին 6-700 ոսկի) ինչպէս պիտի տեսնուի մեր պատրաստած նոր նախահաշիւին մէջ ինչ՝ որ ծանր պիտի կչռէ վանուց արդի դրամական տագնապալի վիճակին վրայ։ Կարելի չէ՞ արդեօք որ Ազգ. Պատրիարքարանը ջանայ կառավարութեան հետ հաշուելով, դիմելով, տալ Երուսաղէմի պահանջն եղող 9-10,000 ոսկոյ գումարին զանձումը, քանի որ կառավարութիւնն ալ ընդունողն է պահանջք վանքապատականի կոչուածոց յետաձգել տարբերը եւ կ՚սպասէ «հաճը» ընել հէքէ ժամանակին չի վճարուի, արդէն անցեալ տարի ի գործ դրած իբր այն սպառնալիքն եւ Եաֆայի հասութաբեր կալուածները «հաճը» ընելով հաշիւ կարելի եղած է համաձայնութեան մը դալ մասնավճարներ ընելու պայմանաւ եւ այս մասին ալ 60-70 ոսկի տնհարկի ծախք մը եղած է «հաճը»ը վերցնելու համար։ Հին եւ նոր հաշիւներու քննութիւնը անգամ մըն ալ հաստատեց մատակարարական ամէն ճիւղերու մէջ միանգամայն տեղի ունեցած զեղծումը եւ չըլլալութիւնը։ Ղեւոնդ վարդապետի հաշւոյ նոր քննութիւնը կուգայ վաւերացնել խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովոյ եզրակացութիւնը։ Յիշեալին քմահաճ եւ անպատասխանատու երկար պաշտօնավարութեան դատապարտելի գործերուն մէջէն ի մասնաւորի պարզուած են այսօր քանի մը խնդրոց մէջ իր խարդախ եւ վնասակար անօրինութիւնները Ալեքսանդրիոյ գետնին հաւաճեալ եւ սալօրենի վաճառումը, Նոր չինութեան խարդախ գնահատման գործը իսկ մը անվերջ հողերու գնումն ու չահաբեր հողերու անտեղի վաճառումը, անհեթեթ մատակարարութիւնը, Երիքովի ագարակին անհարկի վաճառումը եւ երկաթուղւոյ արժէթղթոց խորհրդաւոր խնդիրը, այլեւն հանդերձ. անգամ մը եւս քննուած, ճշդուած, վկայուած աչօք բացօք անհատուած եւ հաստատուած խրդութիւններ են եւ որոնց մասին Ձեր պատուիրակը համոզմամբ կրնայ տալ մանրամասն բացատրութիւններ։ Իսկ եթէ Ղեւոնդ վրդ.ի չըքնին յաջորդող եւ վերջերս հասնող մատակարարութիւններն ալ ունին իրենց քննադատելի կողմերը բացայայտ է, բայց գոնէ այս վերջինները օրինական ձեւակերպութիւններու տակ պարտկուած են եւ պատասխանատուութիւնը կը տարածուի ամբողջ միաբանութեան վրայ։

(Շարունակելի)

---

[*] Պոլսէն դարձայ եւ Ցապալ ազատող վարդապետաց Երուսաղէմ երթն տրդեաց կառավարական հրաման մը առաջեցինք, առակայ ըմբոստ վարդապետաց Պոլսոյ գործակալութեան հնարքն էր անշուշտ բայց պէտք է գիտնալ որ մենք ազդէն առ ի խոհեմութիւն պահած էինք մեզ հետ չը տանիլ զանոնք Երուսաղէմ առաջին անգամ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ Տ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Բեթթերսպուրկի մէջ տարիկ 29ին հետեւեալ պաշտօնական ծանուցագիրը հրատարակուած է. — Բեթթերսպուրկի հեռագրական գործակալութիւնը արտօնուած է հերքելու կարգ մը թերթերու հրատարակած այն լուրը որոնց համեմատ իբր թէ ռուս. եւ ճապոն կառավարութեանց միջեւ բանակցութիւն կը կատարուի, Չինի հանդէպ երկու կողմէ համաձայնաբար եւ աւելի գործօն քաղաքականութեան մը հետեւելու համար։ Տ. Արեւելքի մէջ ռուս քաղաքականութեան նպատակն է իրաց ներկայ վիճակը պահպանել եւ բարեկամական յարաբերութիւններ ունենալ Չինաստանի հանդէպ։»

ՄԱՐՕՔԻ ԽՆԴԻՐԸ ԵՒ ԱՆԳԼ. ԿԱՐԾԻՔԸ

Անգլիական բարձր շրջանակներուն մէջ չատ կը զբաղին Մարօքի խնդրով։ Այս մասին Սըր Էտ. Կրէյ քանիցս Երեսփ. ժողովին մէջ յայտարարութիւններ ըրած է եւ բաւական բացորոշապէս յայտնած է թէ անգլիական կառավարութիւնը մը ատոփ ճան համակրութեամբ կ՚ողջունէ Ֆրանսայի ցոյց տուած գործունէութիւնը Մարօքի մէջ։ Լոնտոնի կարգ մը քաղաքական շրջանակներուն մէջ մէկ բանի համար միայն կասկած կը յայտնուի. ան ալ սա է որ կը վախնան թէ Ֆրանսա իր՝ աւելուած դժուարութիւններուն չչարունակէ զինուորել ու առաջ երթալ։ «Պէտք է, կ՚ըսեն, որ Ֆրանսա չարունակէ իր գործը մինչեւ վերջը. իր պատիւն ու շահերը կը պահանջեն որ Մարօքի անդորրութիւնը հաստատուի եւ անխափանաբար հաստատուի։»

⁂ Ընկերվարական «Թօտվէրց» թերթը հետեւեալը կը գրէ. — Գերմանիա, Մարօքի խնդրոյն մէջ բացարձակապէս անտարբեր կեցուածութիւն մը ցոյց կուտայ։ Գերմանիոյ կառավարական շրջանակներուն մէջ մարդիկ Ջզայրացիչ վիճակ մը ստացած են։ Մասնաւորապէս նշանակելի էր «Փօսիչէ Ցայթունկ»ի վերջերս բռնած թըշնամական եւ սաստ դիրքը։ Ընդարձակ մասնակցած ըլլալը թերեւս նուազ ազդեցութիւն չէ որ կը գործէ արտաքին քաղաքականութեան վրայ։ Եւ սակայն, գերմանացի ժողովուրդը, մասնաւորապէս գործաւորները չեն ուզեր վէճի բռնուիլ, մանաւանդ Մարօքի համար Ֆրանսայի հետ պատերազմ ընել։ Բայց պէտք է նըկատի առնել որ Գերմանիա փոքր չահեր ունի այդ երկրին մէջ եւ թէ ամէն պարագայի մէջ քանի մը մեծ ձեռնարկութիւններու եւ նաւապետագործներու չահերուն համար չարժելու դոնէ ամբողջ ազգին չահերը։»

⁂ Բերլինի խորհրդարանական շրջանակներուն մէջ բացարձակապէս սխալ կը համարին այն լուրերը որոնց համեմատ իբր թէ «փոխադարձութիւններ պիտի ստանայ Գերմանիա, այն պարագային, երբ ինչպէս կարգ մը համակրելով կը կարծեն, Ֆրանսա առնէ Մարօքը։ Կ՚ըսուի թէ Գերմանիա պահանջ չունի Ֆրանսայի ուղղամտութեանն ու հաւատարմութեանը վրայ կասկածելու, ի մասին իր կատարած խոստումներուն։ Հետեւաբար սաստ հաւատալի տարացուցանող բոլոր զրոյցները ալ նպատակաւոր են։»

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ ՑԻՒՐԻԽԻ ՄԷՋ

Ցուրիխի մէջ մեծ մասամբ խառաքի հիւսներ գործադուլ հռչակած ըլլալով յարձակեր են գործաւորներուն վրայ եւ վիրաւորեր են գործադուլին չմասնակցող եւ աշխատող գործաւորները։ Ոստիկանութիւնը պատրաստուեր է միջամտել եւ բաւական ծանրակշիռ ընդհարում մը պատահեր է. երկու կողմէն չատ մը մարդիկ վիրաւորուեր են։ Խնդիրը հետզհետէ ընդարձակ համեմատութիւններ առած ըլլալուն համար, կառավարութիւնը որոշեր է անմիջապէս 3 վաշտ զինուոր հանել։ Այն օտարականները որոնք այս անկարգութեանց գրգիռները նկատուած են, խոկոյն երկրէն արտաքսուեր են։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՀՐԵԱՆԵՐԸ

Բեթթերսպուրկէն 2 մայիս թուականով կը հեռագրեն. «Հաւանական է որ տիրող քաղաքական տագնապին հետեւանքով դարձեալ Հրեաներու ջարդ մը տեղի ունենայ։ Որոչ կերպով լուր առնուած է թէ ռուս մարդերու ընկերակցութիւնը Հրեաներու ջարդ մը կը պատրաստէ Պեսարաբիոյ մէջ. թէեւ կառավարութեան ծանօթ է այս պարագան, սակայն ցարդ կանխարգելիչ որ եւ է միջոց ձեռք առնուած չէ։ Հրեաները ընկերվարականներուն օգնութեամբ որոշած են ինքնաքննին պաշտպանել եւ հիմակուընէ իսկ կանխազգուշական լուրջ միջոցներ ձեռք կ՚առնեն։»

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՏԱԳՆԱՊԸ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՄԻԹԷԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

«Թանին»ի Սելանիկի թղթակիցը կը հեռագրէ իր թերթին. «Կ՚ըսուի թէ Կ. Պոլսէն Մ. Ե Ց. Քօմիթէներուն գրաւոր բացէ ազդարարուած է որ լուծուին, ընկերակցութեանց օրէնքին համաձայն։ Այս լուրը մեծ ապաւորութիւն առաջ բերած է։ Բարիզեան թերթը կ՚ըսէ թէ յայտնի չէ այդ հրամանին ո՞րուն կողմէ տրուած ըլլալը։ Արդեօք զինուորական միջամտութեան մը հետեւանքն է։ Պատերազմական նախարարը վերապահ գիրք մը բռնած է. կը կարծուի թէ տրուած հրամանը իրմէ թելադրուած է, թէեւ Քօմիթէին հետ ուղղակի կերպով չէ խզուած, Քաղաքական անհամաձայնութիւնները աստիճանաբար հետեւանքով, Սելանիկի մէջ պաշտօնները օսմ. քօմիթէին նկատմամբ համակիր ցոյց մը ըրած են, պարաւելով զինուորութիւնը։ Բ. զօրաբանակին հրամանատարը հեռագրած է թէ այդ զօրաբանակը միշտ պատրաստ է Սահմանադրութիւնը պաշտպանելու։

⁂ Սելանիկէն «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ»ի կը գրեն. «Օսմ. Քօմիթէի Սելանիկի կեդրոնը իր կուսակիցներուն շրջաբերական մը ղրկելով յանձնարարած է որ առաջ եկած չարժման դէմ իրենց պաղարիւնութիւնը չկորսնցնեն եւ խիստ զգուշութեամբ վարուին։ Շրջաբերականին մէջ յայտ յայտնըւած է որ Քօմիթէն իր մէկուկէս միլիոնի հասնող անդամներուն աջակցութեան եւ ջանքերուն չնորհիւ պիտի կարենայ իր ներկայ դիրքը պահել։»

⁂ Մ. Ե Ց. կուսակցութեան դիւանին ընտրութիւնը առջի օր կատարուեցաւ։ Զոյգ դիւ-նախագահներ ընտրուեցան. Մէնթէչէ պէյ (Զօրում) 70 քուէ, Անձէտ փաչա (Լազիսթան) 42 քուէ, Շէյխ-Սաֆվէթ էֆ. 53 քուէ, Հաճի Մուսթաֆա էֆ. 40 քուէ։ Դիւանին միւս անդամներուն ընտրութիւնը յետաձգուած է։

⁂ Թուրք թերթ մը կ՚ըսէ թէ Խորհրդարանին նստաշրջանը չփակուի երկարաձգուի, եթէ երեք դահլիճը առաջարկէ Երեսփ. Ժողովը վերապահեալ յառաջիկայ սեպտեմբեր 15ին, կարգ մը օրինագիծեր քուէարկելու համար։ Այն ատեն երկարաձգման թուականը սահմանող երեսփոխաններ պիտի հրաւիրուին ներկայ նստաշրջանը երկարաձգելու ցավանորէն։

⁂ «Թանզիմաթ» կ՚ըսէ թէ դահլիճին կացութիւնը անորոշ է տակաւին ու նորաքննութ ալ վարանումի մատնուած է։ Ընդդիմադիր թերթերը երկրին գործերուն նպաստաւոր չեն գտներ այդ կացութիւնը։ Իտրջաւոր խորհրդարանական նստաշրջանին երկարաձգման կուսակից է, սա պայմանաւ որ այդ միջոցին դահլիճին մասին ո եւ է փճացնութիւն չկատարուի։ «Թանզիմաթ» դ խօսի կուսայ որ եթէ իրենք դահլիճը Բեսիկ կամ Սախս փաշայի վարչապետութեամբ վերակազմուի, Հայքը փաչան իբրեւ արտաքին գործոց նախարար ունենալով, չատ հաւանական է որ ատտեր մեծամասնութիւն մը գտնէ Երեսփ. Ժողովին մէջ։

⁂ Անցեալ կիրակի օր, Օսմ. Քօմիթէի պատասխանատու-պատուիրակ Խօճէր Նաճի պէյ, որ Կ. Պոլսէն վերադարձած էր, Միութեան եւ Յառաջդիմութեան վարժարանին պարտէզին մէջ հրապարակախօսութիւն մը ըրած է քանի մը հազար հոգիի ներկայութեամբ։ Խօճէր Նաճի պէյ Կ. Պոլսոյ արդի կացութեան վրայ խօսած է։ Ջերմագին կերպով ծափահարուած են Քօմիթէին զօրութեան ու փառքին եւ միութեան պէտքին վրայ ըրած խօսքերը։ Ընդհանուր զայրոյթ առաջ բերած են այն յայտարարութիւնները զորս բրած է տարածուած զրպարտութեանց վրայ։ Իսլամութեան մասին բանախօսին ըրած խօսքերը լսելով ներկաներէն ոմանք արտասուած են։ Նաճի պէյ խօսքը վերջացնելով, Մակեդոնիոյ ժողովուրդը չնորհաւորած է, Սուլթանին ուղեւորութեամբ ընծայուած պատուին համար։

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

«Թայմզ» կը ծանուցանէ թէ աւստրիական դրօշ կրող նաւ մը ալպանիական ծովեզերքը ցամաք հանած է խառնակ 2000 հրացաններ, որոնք Միրտիթներուն բաժնուած են։

⁂ Համէն կը հեռագրեն թէ ոստիկանութեան կողմէ ալպանիական քօմիթէին կեդրոնատեղին կատարուած խուզարկութեան մը հետեւանքով, հարցաքննիչ դատաւորը որոշած է Ռուջիսթթի Կարիպալտին հարցաքննել խռովարար կամաւորներու արձանագրութեան մասին։

⁂ Սելանիկ հասած լուրերուն նայելով, խառնակի կամաւոր արձակազէններ Գորֆու ցամաք ելած են, Ալպանիա արչաւելու համար։ Բրինտիզիէն չորս թորբիլանաւեր ճամբայ ելած են, ծովեզրը պահպանելու համար։

⁂ «Թան» կ՚ըսէ թէ Ալպանիոյ մէջ ըմբոստութիւնը կը տարածուի եւ Թուրք զինուորները յաջողութիւններ չեն ունենար։ Վերջերս ալպանիացի ապստամբները ծանր պարտութեանց մատներ են Թուրքերը։ Չաւէմ փաչա, որուն վրայ յարձակած էին Մալիսօրները եւ Վօյէթէնացիները, սախտուած է մեծ կորուստներով պահանջի։ Թորղուտ փաշա փոքր ատենի մէջ 35000 հոգիի պէտք ունի, կացութեան տէր ըլլալու համար, պայմանաւ որ ըմբոստութիւնը չտարածուի։ Վրդովիչ նշաններ կը տեսնուին Միրտիթներու եւ Քուրբնոֆինայա ցեղերուն մօտ, որոնք ապստամբութեան կը պատրաստուին։ Դարձեալ «Թան» կը գրէ թէ կարգ մը ընդհարումներու մէջ Թուրքերը կորուստներ կրած են։ Իբեկի կողմն ալ վրդովիչ նշաններ կը տեսնուին։

⁂ Շքօտրայի իտալական հիւպատոսը Թորղուտ փաշայի յայտարարած է թէ Իտալիա չէզոք կը մնայ եւ թէ չպիտի ընդդիմանայ կասկածելի Իտալացիներու վըտարման։

ԹՈՒՐՔ-ՊՈՒԼԿԱՐ

ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԸ

Սոֆիայէն կը հեռագրեն թէ Գըզըլ Աղաճ գաւառին մէջ պուլկար հարիւրապետ մը կիրակի օր, զինուորի մը եւ քաղաքային պաշտօնատարի մը հետ պտոյտ կը կատարէր սահմանագլխին վրայ, երբ Թուրք պէյլի կողմէն թուրք զինուորներուն կըրակին ենթարկուած են։ Հարիւրապետը սպաննուած է։ Դիակը Պուլկարներուն քով կը գտնուի։

⁂ «Իգտամ» ալ սա հեռագիրը ստացած է այդ միջադէպի մասին. «Պուլկար հարիւրապետ Նորքէֆ, Տէրպէնդի մօտ, պուլկար սահմանագլուխը կ՚անցնէր քաղաքային զգեստ հագած մարդ մը։ Օսմ. պահակագունդ մը նշմարած ըլլալով այդ բանը, անոնք ազդարարած է որ կենան։ Պուլկար հարիւրապետը չորս անգամ րէվոլվէր արձակած է պահակագունդին վըրայ։ Օսմ. զինուորները փոխադարձաբար պատասխանելով, սպաննած են պուլկար սպան։ Քաղաքային զգեստ կրող անձը կըցած է խոյս տալ եւ պուլկարական հողը դառնալ։ Սահմանագլխի հրամանատարը, մէջտեղ եղը խմանորդն պէտ, ապաջակցելի սպայ Պեսաղիմ պէյը ղրկած է դէպքին վայրը, քննել եւ ձեռնարկելու համար։»

⁂ Արտաքին գործոց նախարարութիւնը առջի օր Սոֆիայի օսմ. դեսպանին հաղորդելով այդ միջադէպը, յանձնարարած է Պուլկար կառավարութեան յայտնելու օսմ. կառավարութեան ցաւակցութիւնը, այդ դէպքին առթիւ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Աթէնքի քաղաքական շրջանակներուն մէջ սա կարծիքը կը տիրէ թէ Բ. Դրան վերջին շրջաբերականը հակահեղինակ մը դարձնելու մասին, Յունաստանի եւ Թուրքիոյ բարեկամական յարաբերութեանց բարւոքման նպաստաւոր է։ Կ՚ենթադրուի որ օսմ. դեսպան Նաբի պէյ եւ հելլենական նախորդ դեսպան Գ. Կրիպարիս իրենց պաշտօնավայրերը՝ Աթէնք ու Կ. Պոլիս պիտի վերադառնան։ Յունաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը Գ. Կրիպարիսի մեկնումէն յետոյ, ուրիշ նախարարի մը պիտի յանձնուի։

ՀԱՄԻՏԵԱՆ ԱՔՍՈՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ

Սելանիկէն քաշուած հեռագիր մը կը հաստատէ թէ Համիտ Ջղային ծանր տագնապներու մատնուած է։ Պատուհաններ դուրս նայած ատեն հուսահատական կոտրանցուած է, եւ եթէ կինեկը չհասնէին, պարտէզը պիտի խփուի։ Բժիշկը յոյս ունի որ այդ վիճակը երկար չպիտի տեւէ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԽՆԴԻՐԸ

Թուրք թերթ մը սա տեղեկութիւնները կը քաղէ Երուսաղէմէն ստացուած նամակէ մը. «Բնութեամբ հաստատուած է որ պեղումներու խնդրին մէջ մաս ունի նախակիթարանին անօրէն ու Իքթիսադի ճիւղին պատուիրակ Բրէյտի էֆ.։ Քննիչ յանձնաժողովը հեռագիր մը ուղղեց, առժամաբար պաշտօնէ դադրեցնելու համար կառավարիչը, ընդհանուր՝ դատախազի օգնական Ճէլալ պէյը եւ ոստիկան—զինուորներուն հրամանատարը։ Նամակին թուականէն երկու օր առաջ Սրայ մը հսկողութեամբ Երուսաղէմ տարուած է։ Այդ անձը չատ մը լեզուներու տեղեակ է. քօմէն զանուեցան զողութեան մասին գրութիւններ եւ երեւանի չափ զանազան պատուանշաններ։ Քննիչ յանձնաժողովը մեծ կարեւորութիւն կ՚ընծայէ ատոր։ Կ. Պոլիս հեռագիր ուղղուվ ժողովրդեան յայտարարութիւններն ալ լսուեցան, բայց քննութեան արդիւնքը դեռ յայտնի չէ։ Միայն թէ Անգլիացիներուն բնակած վայրին սպասաւորներուն տուած վկայութեանցը համաձայն Երուսաղէմի կառավարիչը, ոստիկան—զինուորներուն հրամանատարը, մզկիթին պաշտօնեաներուն պետը եւ որդին գիշեր ատեն Անգլիացիներուն մօտ երթալով անոնց հետ կը ճաչէին։ Սեւանէն եւքը, Անգլիացիները փէս դնելով մզկիթին տակի նկուղը կը մտնէին։ Այդ վայրին պաշտօնեաներուն պետը կ՚ըսէ թէ կառավարիչը ու ոստիկան—զինուորներուն հրամանատարը, Մէվլանայի գիշերը, ալ լաւ մը զործիքներ տալով իրենն խնդրեր են պահել մզկիթին մառանը մէկ անկիւնին մէջ։ Այդ անձին որդին ալ միայն կառավարիչին հետ եղած գիշերը ներկայ եղեր է պեղումներուն։ Երկու ոստիկան—զինուորները կը չարունակեն ուրանալ խնդիրը։

— Երուսաղէմէն կը հեռագրեն «Փօսիչէ Ցայթունկ»ի. — Քննիչ յանձնաժողովը հաւէ մեկնեցաւ։ Քննութեան արդիւնքը գաղտնի կը պահուի։ Նոյն իսկ տեղական մեծ պաշտօնատարներու ալ բան մը չըսուիր։ Եաֆայի մէջ հրատարակուող «Էլհաար» լրագիրը կ՚ըսէ թէ Նապլուսի ժողովուրդը մէկը ձերբակալուած է՝ խռովարարական թելադրութիւններ ըրած ըլլալուն համար։ Վրայէն գտնուած են կարգ մը թուղթեր եւ Օսմ. Նախարարներու ու Սելանիկի մէջ Թիւրքերուն ուղղուած հեռագիրներ, որոնց մէջ սա պարբերութիւնը կար. — «Երուսաղէմի մէջ մեծ յեղափոխութեան մը ծագելուն սպասեցէք»։ Կը կարծուի թէ այդ անձը յեղափոխական կուսակցութեան ծառայող խափարար մըն է։

ՕՔՍԻԱՅԻ ՇՈՒՆԵՐԸ

Նահանգային Ընդհ. Ժողովը որոչեց քաղաքապետութեան գրել, որպէսզի քննէ մարմին մը ղրկէ, տալկեխելու համար, Օքսիա կղզին (Եայրըրդ Ատա), ուր Պոլսէն ղրկուած չուները հետզհետէ կը ճառկին եւ դարաւանդութիւն առաջ կը բերեն, բան մը որ կը վնասէ շրջակայ բնակիչներու հանրային առողջապահութեան։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԲԱՐԵԶԱՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Գարաքէօյի եւ Վալիտայի պողոտաներուն մէկ մասը 15—20 մէթր պիտի ընդարձակուի։ Քաղաքապետութեան մասնագիտական մարմինը կողմէ այդ մասին արուած որոշումը ընդունուած է։ Գարաքէօյի հրապարակը տասնըհինգ մէթր պիտի ընդարձակուի։ Հարկ եղած չէնքերը մօտերս պիտի փլցուին։

ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Օսմ. Կայս. Պանքային Ընդհ. տնօրէն Գ. Ռըվուալ՝ որ Բարիզ կը գտնուի հիմա, սանկ մըն ալ ըսեր Մայս հեն, 25 միլիոնի մեծ փոխառութեան մասին կատարուած բանակցութիւնները դլուխ հանելու համար։ Մինչեւ հիմա եղած բանակցութիւնները յոյս կը ներչնչեն որ այդ փոխառութեան գործը պիտի յաջողի։

ՃԱՆԻԿԻ ՆՈՐ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԸ

Միրախուռական եւ նախարար Նաֆի պէյի տեղ Ճանիկի երեսփոխան ընտրուած է Պինկազիի նախկ փոխմուտեսարիֆ Սուլաղաթէ Ահմէտ Սախր էֆ.։

ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Առջի օր, Տօլմա Պաղչէի պալատին մէջ տեղի ունեցաւ Սուլթան Մուրատի թոռնուհիին՝ Ասիյէ իչխանուհիին ամուսնութիւնը Վիէննայի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդի օգնական Ֆաիզ պէյի հետ։ Նոյնպէս Սուլթանին եղբօր Միւլէյման էֆ.ի աղջկան՝ Նաճիէ իչխանուհին ամուսնութիւնը Պերլինի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ Էնվէր պէյի հետ։ Շէյխ-իւլ-Իսլամը կը նախագահէր արարողութեան։ Գանձապահները եւ կայս. իշխանները ներկայ էին։ Ամուսնութեան հանդէսէն յետոյ, Սուլթանին կողմէ հացկերոյթ մը տրուեցաւ, որուն մասնակցեցան կայս. ընտանիքը։

ԴԱՀԱԺԱՌԱՆԳԻՆ

ՈՂՋՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոնի մէջ թագաղրութեան հանդէսին ներկայ գտնուելէ յետոյ, դահաժառանգ իչխան Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. Բարիզ պիտի այցելէ, պաշտօնական այցելութիւն մը տալու համար նախագահ Գ. Ֆալիէրի։

ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ՊՏՈՅՏԸ

Կայսրը, առջի օր, դահաժառանգ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ.ի եւ կայսերազուն իչխան Վահէտտին էֆ.ի հետ «Սէօյիւտլիւ» չոգենաւով Կէօք-Սույուի քէօշկը գնաց եւ իրիկուան Տօլմ-Պաղչէի պալատը դարձաւ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ԳՐՊԱՆԱՀԱՏՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ. — Գրպանահատները առեւտրական ներկայացուցիչի մը թղթապանակը չորթեցին անցեալ շաբաթ օր։ Թղթապանակին մէջ 25000 ֆրանքի չէք մը եւ հինգ ոսկինոց հինգ պանքատոմսեր կային։ Այդ օրը Փօխոր անունով մարդ մը ձերբակալուեցաւ այդ գողութեան համար, բայց ապացոյցներ չի զանուեցան, ազատ արձակուեցաւ։ Յաջորդ օրը, ոստիկանութիւնը Ղալաթիոյ մէջ ձերբակալեց ուրիշ անձ մը, որուն վրայ կասկած կար թէ գողութեան հեղինակներուն հետ յարաբերութիւն ունի։ Արդարեւ բացուած քննութիւնը եւ ձերբակալուողին վրայ գըտնուած ոսկէ ժամացոյց մը երեւան բերին թէ գրպանահատներու ընկերութեան մը դէմ դացած էր առեւտրական ներկայացուցիչը։ Այդ ընկերութեան գլխաւոր անդամները ձերբակալուած են։ Բայց գրպանահատները տրամադրութեան դրկած են չորթուած դրամը։

ՑԱՒԱԼԻ ԱՐԿԱԾ. — Առջի առտու, Եէնիգափուի մօտերը ցաւալի արկած մը պատահեցաւ։ Թիւֆէ Բէօրը անուն կին մը տեսնելով որ կառախումբը կուգայ, պահին քով սեղմուեցաւ, բայց տեսնելով որ պիտի ճմլուի, դիմացի կողմը անցաւ։ Վայրկենաբար սայլեց, որպէսզի կինը տեղէն չչարժի։ Կինը չկարենալով փախչիլ, կառախումբին տակ գնաց։ Խեղճ կնոջ մէկ թեւը իրանէն բաժնուեցաւ եւ մարմինը ջախջախուեցաւ մինչեւ Եէնիգափուի կայարանը։ Յիսուն տարեկան կին մըն էր եւ կը կարծուի թէ Հայ է։

ԱՋՔԸ ԼՈՅՍ

ՊՆԴՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՊԵՏՐՈՍԻ ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ՊՈՆՊՈՆ ՇԱՔԱՐՆԵՐԸ

Թուզի, հակի, դեղձի եւ այլ բոյսի պտուղներու հիւթերէն պատրաստուած այս անթարմեամ չաքարները քննուած եւ վաւերացուած են Կայսերական Բժշկական եւ Առողջապահական ժողովոց արտօնագրով։ Անվախ յանձնարարուած է չափահասներու, փոքրերու եւ ամէն կազմերու համար։ Բնաւ խիթ (փորցաւ) եւ կամ աղիքի բորբոքում չեն պատճառեր։ Բոլորովին անվնաս ստամոքսի, հակախնիչ աղիքներու։ Արեան մաքրութիւնը եւ աղեաց կանոնաւորութիւնը առողջութեան գլխաւոր պայմանն ըլլալուն, պէտք է փոքր անհանգստութեան մը ատեն դործածել Պետրոսի լուծողական եւ մաքրողական պոնպոն շաքարները։ Տուփը 100 փարա։ Կը ծախուին նուաղելին եւ պատրաստողը դեղագործ Պետրոս Ասլանեան (Պոտո) թիւ 2 Պապէ-Գասրու, Կ. Պոլիս, Եէնի ճամի օսմ. նախկին նամակատան դէմ։ 3—15

ՊԵՏՐՈՍ ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ՀԻՆ ԱԿՌԱՆԵՐ

ԾԱԽՈՒ Կ՚ԱՌՆՈՒԻՆ

Եթէ անգործածելի արուեստական ակռաներ ունիք, Բօսթէքամճիլի մօտ գտնուող Վօյվօտա խանը թիւ 14 դրասենեակը դիմեցէք ուր, յարմար գինով ծախու կ՚առնուի։ 6—12

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Գ. ՆՍՏԱՇՐՋԱՆ 99րդ ՆԻՍՏ

ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՊԻՒՏՃԷՆ

ՎԱՐԴԳԷՍԻ ԽԻՍՏ ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նիստը սկսաւ ժամը 10ին նախագահութեամբ Ահմէտ Րիզա պէյի։

Առաջին մասին մէջ ընդունեցաւ կառավարութեան կողմէ ներկայացուած երեք յօդուածներէ այն օրինագիծը որուն համեմատ կարգադրուէր Սամսոն-Սիվաս երկաթուղիի գծին շինութիւնը և այդ առթիւ Կոկէրիլ Յուկէս միլիոն ոսկիի փոխառութիւնը որ 4 տարուան մէջ մաս առ մաս պիտի գործածուի։

Ժողովին Բ. մասին մէջ վիճաբանութեան դրուեցաւ Ներքին գործոց նախարարութեան պիւտճէն։

Նախ Ժողովը Մ. Արիֆ Էմէճաճի էֆ.-ներու առաջարկին վրայ որոշեց օրակարգ անցնիլ վիճակագրութեան օրէնքը և անոր երկրորդ ընթերցումը կատարել անպատճառ՝ Պիւտճէի վիճաբանութեան աւարտումէն յետոյ։

Նախ խօսք առաւ Սէրֆիճէի երեսփոխան Վանկէլաքսաս էֆ. որ ըսաւ թէ՝ Ներքին գործոց նախարարութեան պաշտօնը, մասնաւորապէս օսմ. պետութեան համար, առաջ կարեւորութիւն ունի. քանի որ երբ ուրիշ երկիրներու մէջ ելեւմտական նախարարութիւնն է որ երկրին դրամ կը գտնէ. հոս Ներքին անդորրութեան կապուած է երկրին գանձային վիճակը։ Վանկէլաքսաս էֆ. ծանրանալով ցեղային համերաշխութեան վրայ, ըսաւ թէ յաճախ այդ բառը կը կրկնուի. բայց բնաւ լրջօրէն նկատի առնող չկայ։ Այժմու Ներքին գործոց նախարարն ալ ըսաւ իր պաշտօնին գլուխը անցնելէ վերջ շրջաբերականով նոյն բանը հաստատեց, բայց ատիկա բաւական չէ. այլ պէտք է ՛գործքով ապացուցանել։ Եւ ասոր համար է որ հակառակ այսքան խօսքերու, ցեղերը հեռու կը մնան իրարմէ։ Պաշտօնեաները բնաւ իրենց պարտականութեան գիտակ չեն և շատ անգամ յարձակումներ կ'ընեն փոքրամասնաց հոգեւորականներուն դէմ. եթէ մեր Ներքին գործոց նախարարը այս անձնուն դէմ թուղթ մը կանգնէ, ատ իսկ մեծ բան մըն է։

Ռուհի Խալիտի պէյ (Երուսաղէմ) խօսեցաւ Սիոնիզմի խնդրին վրայ և անոր ու Հրեաներու Թուրքիոյ մէջ հաստատուելուն վտանգաւորը բրաւ. ըսաւ թէ այսօր Պաղեստինի մէջ 70-80000 Հրեաներ կան, մինչդեռ Իսլամները հազիւ 8000 են. ասոնց մեծ մասը օտար Հրեաներ են. Սամարիթայի գիւղերէն մեծագոյն մասին մէջ բնաւ կառավարութիւնը գոյութիւն չունի. ոչ ոստիկան կայ, ոչ միւտիր. մարմնամարզի ընկերութիւն մը ունին, որ ապագայի զինուորներ կը պատրաստէ. թող կառավարութիւնը ըսէ թէ ինչ է ասոնց նպատակը և թէ՝ ինք ինչ միջոցներ ձեռք կ'առնէ։

Սամի պէյ (Երուսաղէմ) նոյնպէս խօսեցաւ Սիոնիզմի մասին. ըսաւ թէ 1255 թուականէն մինչեւ 310 թուականը Պաղեստինի Հրեաները բարձրացած են 100,000ի։ Սամի պէյ առաջարկեց որ այդ Հրեաներուն նախ օսմ. հպատակութիւնը ընդունիլ տալու և անկէ վերջ ասոնք բաժնուին օսմ. երկրի միւս մասերուն մէջ։

Նէսիմ Մազլիահ պաշտպանելով օսմ. հպատակ Հրեաները, ըսաւ թէ անոնք ամէն կերպով կապուած են այս հայրենիքին, գալով ըսաւ Սիոնիզմի խնդրին թող կառավարութիւնը լրջօրէն նկատի առնէ խնդիրը և եթէ Սիոնիզմը վտանգաւոր է երկրին թող խիստ միջոցներ ձեռք առնէ։

Վարդգէս.— Սիոնիզմի խնդիրը այս կերպով բեմ հանուելու չէր հոս. իբր թէ Հրեաները թագաւորութիւն հաստատել կ'ուզեն. արդէօք ուսեր որ Հրեաները իր երկրէն կը վտարէ հոն թագաւորութիւն հիմնել ուզելնուն համար է։ Օսմ. հայրենիքը որ մինչեւ այսօր չէր հալածած հրեաները և չէր հալածած զանոնք, ասկէ վերջ անոնց դէմ թշնամական հոսանք մը ստեղծել պիտի սայ և կուրծ մը մարդոց չար նպատակը պիտի իրագործուի. «Հրեայ է» պիտի ըսեն ու զարնեն, ինչպէս երբեմն կ'ընէին Հայերուն. (աղմուկներ) մի՛ աղմկէք. նոյն խնդիրն է. ես հայ եմ և իմ ալ գլխուս եկած է նոյն բանը և հետեւաբար կրնայ անոնց գլխուն ալ գալ։ Հոս Հայու և Հրեայի խնդիր չկայ. երեք. ոչ անձնական և ոչ ալ ազգային շահ ունիմ հրեաները պաշտպանելուն մէջ։ Երեսուն տարի առաջ հայերը չգիտնալով բռնութեան, կեղեքումի և թշուառութեան եղան բաղդակիցը. բայց կորզ... չարամիտ մարդիկ տարբեր գոյն տուին ատոր, ըսին թէ Հայերը ապստամբելով թագաւորութիւն ունենալ կ'ուզեն. և կառավարութիւնը ջարդել տուաւ մեզի։ Հիմա ալ հրեաներուն վիճակը նոյնն է գրեթէ. հետեւաբար լաւ «թութքիք» մը չէ Երուսաղէմի երեսփոխաններուն բրածը երբ հոս այս բեմէն այդ կարգի խնդիրներ կը յուզեն, քան մը որ Հրեայ ազգին դէմ ընդհանուր հոսանք մը առաջ գալուն պատճառ պիտի ըլլայ։ Ես կը վախնամ որ պատանիներուն մէջ շփոթութիւն մը առաջ կուգայ և մեր գլխուն կը պայթի ու գործ. Հայերը կը կոտորէին...

Ֆէյզի (Տիգրանակերտ).— Թուրքերը այնքան վայրենի չեն... խօսքերդ չափէ՛...

Վարդգէս (պոռալով).— Դուն քու հօրդ գլուխը կտրելը չի տեսար, ես տեսայ. Հայերն էին որ ջարդուեցան և ոչ թէ դուք, ես երբեք Թուրքի անունը չտուի, որ «վանչի չէն» ըսելով մէջ լինիար, եթէ դուն ալ ջարդես քեզի ալ կ'ուղղեմ խօսքս, ով որ կատարած մասնակցած մն է վայրենին։ Ինչպէս ըսի Սիոնիզմի և «Հրեաները թագաւորութիւն կ'ուզեն»ի նման խնդիրներ պէտք չէ այս բեմէն խօսիլ, բայց կ'առաջարկեմ յատուկ յանձնաժողով մը կազմել և անոր քննութեան յանձնել։ Այս երկրին Ներքին վիճակը միշտ անդորր ըլլալու է, որովհետեւ առանց անոր յառաջդիմութիւն չենք կրնար ունենալ...

Ջէնճէլ Ալպէտին.— Հին վէրքերը մի՛ բանար, նոր բան ունիս նէ ան ըսէ... ցեղերը մի՛ նախատեր...

Վարդգէս (շար.).— Երեք մէկ քանի հոգիներու դէմ խօսելով ցեղերը նախատած չեմ ըլլար։ Դանք Ներքին խնդիրներուն, կառավարութիւնը շատ անգամ պէտք եղածին պէս չը պաշտպաներ այս կամ այն պարտաճանաչ կուսակալը կամ կառավարիչը երբ տեղին ազդեցիկները անոր դէմ կ'ելլեն, նախարարութիւնը զիջանելով հանդերձ թէ անոնք լաւ պաշտօնատեր են, իրենց պաշտօնէն կը հանէ, կը զոհէ կառավարութիւնը որ վերջերս մէկ քանի կուսակալներ պաշտօնանկ ազդեցիկներու դէմ և զանոնք պահեց իրենց պաշտօններուն վրայ։ Ես երկու տարիէ ի վեր չէի ուզեր խօսիլ այս կարգի խնդիրներու շուրջ այս բեմէն ըսուած խօսքերը շփոթութիւններ և թիւրիմացութիւններ առաջ կը բերեն զորս ասոր համար շատ անգամ լռած եմ, բայց հիմա կ'ուզեմ խօսիլ։ Սահմանադրութենէն վերջը ճիշդ է որ հայերը զանազան վայրերու մէջ բաւական հանգիստ կերպով սկսան ապրիլ և ոչ ոք կը յարձակէր անոնց վրայ, բայց դժբախտաբար այս վերջի ամիսներուն սկսան չորսական, երկուքական սպաննել Հայերը, աղջիկներ սկսան փախցնել և իսլամացնել։

Զաւեն.— Տեղի և անձի անուն տուր...

Վարդգէս.— Նախարարը շատ աղէկ գիտէ, ան թող որոշէ տեղերը...

Խալիլ պէյ.— Երկրին ամէն կողմը կը պատահին այդ կարգի դէպքեր. նոյնիսկ եւրոպական երկիրներու մէջ. եթէ մէկ քանի ոճրագործութիւններ պատահած են, անոնց հեղինակները ձերբակալուած են. եթէ սպանութիւնները Հայերու հանդէպ եղած են, կառավարութիւնը իր պարտականութիւնը կատարած է. երեք երկրին մէջ ընդհ. խառնաշփոթ վիճակ չկայ, եթէ այս ամսու մէջ քանի մը ոճրագործութիւններ պատահած են, անկէ վեց ամիս ալ կրնայ չպատահիլ։

Վարդգէս (շար.).— Նախարարը կ'ըսէ թէ՝ եղածը հանդիպում է. արդէօք այս կարգի բաներ միայն Հայերո՞ւն կը հանդիպին. ինչու քիւրտին և Թուրքին այս կարգի հանդիպումներ չեն ըլլար (աղմուկ) մի՛ աղմկէք. կեղծելով գործ չի լըմնար. այդ հայոցինք քաղաքականութիւնը սիսթէմաթիք կերպով կը շարունակուի. ընկերս՝ Գեղամ էֆ. նստած տեղը, մինչ ինքզինքը կուտէ ամէն օր Մուշէն ցաւալի լուր մը ունի հաղորդելիք։ Երեւակայեցէք որ հայու մը աղջիկը օրօրոցէն Թուրք աղայի մը ազան իբր թէ նշաներ են և հիմա որ աղջիկը մեծցեր է, կուգեն զայն բանի առնել և այս խնդիրը մինչեւ Շէյխ իւլ Իսլամութեան հասներն, ո՞ւր հասնուած էր ատեղնան. ասկէ ամօթ չէ՞...

Այս միջոցին Բիթլիսլիզատէ Ֆէյզի (Տիարպէքիր) և Ասըմ (Խարբերդ) կազմըկեն և բարկացած կը պոռան Վարդգէսի երեսին.

Վարդգէս (շար.).— Ինչու ամբողջ ժողովին մէջ միայն դուք երկուքդ էք որ կ'աղմկէք, կը պոռաք և այդքան իրար կ'անցնիք. որովհետեւ մէկդ Տիարպէքիրի և միւսն ալ Խարբերդի էշրաֆներէն էք և բնականաբար գործերնուդ չի գար այս տեսակ խօսքեր։ Ասկէ զատ ամէն կողմ բանի կը փախցնեն Հայու աղջիկները. այս ամէնը պատճառներ են որ ցեղերը և մասնաւորապէս Հայը հեռացնեն օսմ. կառավարութենէն, որուն փարած են անոնք։

Հոճա մը.— Հիմա ազատութիւն կայ, ամէն ոք ազատ է ուզած կրօնը ընդունելու..

Վարդգէս (շար.).— Ասկէ զատ կայ նաեւ հողային խնդիրը, որ դեռ չլուծուեցաւ և հայ ու քիւրդ հողագործ ժողովուրդը կը տանջուի. ոչ մէկ կերպով կ'ուզուի լուծել այս հարցը. կարծես այլ եւս մոռցուած է խնդիրներուն կարգը անցաւ հողային խնդիրը. ասոր համար է որ Անատոլի մէջ անդադար են դէպքերը. մինչեւ որ խնդիրը չլուծուի դէպքերը չի պիտի վերջանան. կառավարութիւնը պէտք է որ կտրուկ կերպով և վերջնական բան մը ընէ զօրացնելու համար ապահովութիւնները, տնտեսութիւնը, բանի խափանումները և հողային խնդիրը։

Յետոյ խօսեցաւ Պօշօ էֆ. որ քննադատեց կառավարութեան պաշտօնեաներու գործելակերպը. մասնաւորապէս ծանրացաւ Դանիկեանի Ներքին քաղաքականութեան վրայ. ըսաւ թէ՝ հակառակ անոր որ Դանիկեանի ծրագիրը տեղի տուաւ այնքան բողոքներու, մեծամասնութեան կուսակցութիւնը չուզեց փոփոխել զայն նախարարները կը փոխուին, բայց սկզբունքները նոյնն են. տաճար ըսեմ որ Թալաթ պէյ տեղ Խալիլ պէյը եկաւ, բայց Խալիլ պէյ դեռ Թալաթ պէյն է... բուլթիֆէօյը կը գործածէ (ծիծաղներ)։ Ասկէ զատ երկրին մէջ ամէն բան զինուորին ընել կուտ... տեսակ մը զաւակարգ որ ամէն բանի կը գործածուի. Ֆրանսացիներուն բառովն նման զինուորը մեր մէջ «պօն աթուֆէ»ն է։ Պաշարման վիճակ հրատարակուած է, բայց գոյութիւնը յայտնի չէ. եթէ պաշարման վիճակի պատճառ չկայ, այն առանց ջնջենք. իսկ եթէ կայ ա՛լ աւելի խստացնենք։ Պոլսոյ մէջ անհաշուն բանի մը համար թերթ կը գոցեն. սակայն թող կուսակ որ անոր «Սէնկէր»ի և «Սիլահ»ի նման թերթեր հրատարակուին. ասոնց մուտքը բանակին մէջ արգիլուած են, լա՛ւ. ինչու չեն արգիլեր բոլորովին, ինչո՛ւ մէկ կայ է որ կարելի չըլլար գոցել ատոյ այդ թերթեր։

Խօսք առաւ յետոյ Գեղամ էֆ. որ խաֆիրութեան տուրքին տակաւին գանձուելուն դէմ բողոքեց. հերքեց նախարարին այն խօսքերը թէ՝ ոճրագործները կը ձերբակալուին, ընդհակառակը ըսաւ Մուշի մէջ ոճրագործները արձակ համարձակ կը պտտին. Գեղամ էֆ. թուելով Մուշի մէջ վերջերս պատահած բոլոր դէպքերը ,խնդրեց որ կառավարութիւնը ազդու միջոցներ ձեռք առնէ, ապահովութիւն համար անդորրութիւնը և ձերբակալէ ոճրագործները. որովհետեւ ըսաւ բնաւ ցեղերու մէջ հակառակութիւն չկայ, անոնք լաւ դրացիներ են իրարու, եթէ կարգ մը չարամիտներ չխռովեն անոնց հանգիստը։

Վիճաբանութիւնը այսօր կը շարունակուի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՊՈՒԼԿԱՐԱՀԱՅԵՐԸ

Պատրիարքարանի դիմումներուն վրայ պուլկարական դեսպանատունը առաջարկած է գրաւոր յիշատակագիր մը տալ իրեն, ուր պարզուած ըլլան պահանջուածները, և Պուլկարիոյ նորընտիր Պատր. Տեղապահ Գրիգորիս վարդապետեան ալ ներկայացնել։ Յառաջիկայ շաբթու Պալաքեան Վ. Պատր. Փոխանորդին հետ պուլկարական դեսպանին պիտի այցելէ, բանակցութիւններ կատարելու համար։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ.

Այսօր Խառն Ժողովը Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ նիստ կը գումարէ ժամը 2ին։

ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎ.

Ազգային ընդհանուր Ժողովոյ նոր շրջանի (1911-1912) առաջին նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ, 6 մայիս, յետ միջօրէի ժամը 2ին (Ը. Ե.) Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։ Օրակարգն է. 1.— Ընտրութիւն Մայր Դիւանի։ 2.— Ընտրութիւն Ազգ. Կեդր. Վարչութեան, Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոց։ Օրակարգի միւս խնդիրները պահուած են նոյնութեամբ և Ժողովը՝ այն նիստին՝ ինք պիտի կազմէ նոր Օրակարգը Մայր Դիւանին հետ համաձայնութեամբ, բացումէն անմիջապէս յետոյ, աւելորդ հատուածները ջնջելով և նոր ներկայանալիքները զետեղելով իրենց կարեւորութեան կարգաւ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Պէրպէրեան Սգահանդէսի Յանձնախումբը և Ց. Ռ. Պէրպէրեան կուգան հրապարակաւ իրենց շնորհակալութիւնը յայտնել բոլոր անոնց որ ի յարգանս ողբացեալ մեծանուն ուսուցչապետին սարքուած սգահանդէսին բարեհաճեցան իրենց ներկայութեամբը կամ ի հեռուստ մասնակցիլ։

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի նպաստ Կովկասահայ բանտարկեալներու Էսկիշէհիրի մէջ հանգանակութիւն մը կատարուած է Օր. Մէրամէթճեանի կողմէ և արդիւնքը, 417 դրշ. Խմբագրութեանս ղրկուած էր պատկանեալ Մասնախումբին յանձնուելու համար։ Այդ գումարը Մասնախումբի գանձապետ Փաստրմաճեան էֆենտիին յանձնուած ըլլալով՝ առթիւ կը հրատարակենք նուիրատուներուն անունները։ Ուրախ ենք որ հեռաւոր աքսորականներու տառապանքը Էսկիշէհիրի հայ կիներուն սրտին մէջ համակիր արձագանգ մը կը գտնէ և իրենց կարողութեան չափով այդ Տիկիններն ու Օրիորդները կը փութան զոհել պզտիկ չափով մը գործնական ապացոյցը տալ իրենց փափուկ զգացումներուն դէպի հայ տառապանքը։

Օր. Ն. Մէրամէթճեան, Տք. Վ. Մէնգիլեան, Թ. Սարաֆեան, Ա. Մէնգիլեան Ա. Հինեան, Բ. Մարուքեան՝ 20 ական դրշ.— Տիկ. Հ. Գալուստեան, Ե. Մառաշեան, Ա. Թուրշուճեան, Ե. Ջալիկեան Մ. Փափազեան, Վ. Շ. Ալեքսեան, Ա. Տէօփճեան, Ա. Մէրամէթճեան, Ա. Քիւրքճեան, Ե. Փանոսեան, Օր. Ա. Թէրզեան, Ա. Թորոսեան, Հ. Գանթարճեան, Վ. Փարթուքեան, Վ. Պէրէճիքճեան, Վ. Աղասեան, Հ. Եաղըճեան, Մ. Սաաքեան, Ե. Մէնկիլեան, Մարիրոս Մէնկիլեան Գք. Ղազարոս Ղազարեան, Մ. Պիւլպիւլեան, Գրիգոր Գայմաքեան 10 ական դրշ.— Տիկին Հ. Գայմաքեան, Ա. Սիմոնեան, Զ. Նամէեան, Կ. Տիկչաքճեան, Վ. Տ. Ալեքսեան, Յ. Յովհաննէսեան, Ե. Անանեան, Ա, Միսաքեան, Վ. Մէքթուպճեան, Հ. Գալուստեան՝ 5 ական դրշ, Տ. Թ. Խաչերեան՝ 8 դրշ. Օր. Տ. Եաղուպեան՝ 6 դրշ. 5. Մ. Ճամճեան՝ 2 դրշ, Համագումար՝ 416 դրշ.։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԱՐԻՒՆԱԼԻ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ

ՊԷՅՐՈՒԹ, 30 ապրիլ.— Երկար ատենէ ի վեր լուռ հակառակութիւն մը կը տիրէր Սայտայի մէջ գտնուող Հաճի Մուհէտտին պէյ Եղէֆէրի և Բոշէտ էֆ. Ասվադնի միջեւ։ Այս պատճառաւ Հէմիլէ գիւղի երկու մասի բաժնուած ժողովուրդին միջեւ կռիւ մը ծագելով մէկ կին և մէկ աղջիկ սպաննուեցան։ Տասնէ աւելի անձեր ալ վիրաւորուեցան։ Այն դէպքին հեղինակները ձերբակալելու համար միջոցներ ձեռք առնուեցան։

ՊԷՅՐՈՒԹ, 1 մայիս.— Հէմիլէ գիւղին հեղինակներէն 24ը ձերբակալուեցան, որոնց 15ը վիրաւոր վիճակի մէջ։ Խնդրուած զինուորական ջոկատին պէտք չը մնաց։

ԱԼԲԱՆԻԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԻԲԻՐ, 2 մայիս.— Առջի գիշեր ժամը մէկին ատենները Դէյմէնիք Կրասնիքայի գիւղին վրայ գտնուող զինուորները անձրեւելով արնաութաւազի ըմբոստներու խումբ մը օսմ. սահմանագլուխը անցնելու կ'աշխատէր, կրակ բացած են։ Ապստամբները մեռելներ թողլով փախած են։

ՍԻԲԻՐ, 2 մայիս.— Շէյխ Բոյէնի ամբոյշը զօրացնելու համար ղրկուած զինուորական ջոկատներէն տասնապետի մը հրամանատարութեան տակ հինգ հոգինոց խումբ մը շարժէն անցնելու համար երբ Կօսինա կուղային, բարձրացիր դաշտերը գտնուող ըմբոստներու խումբի մը կողմէ հրացանաձգութեան կ'ենթարկուին։ Տասնապետը և զինուոր մը սպաննուեցան ու զինուոր մը վիրաւորուեցաւ։

ՅԱՒԱԼԻ ԱՐԿԱԾ

Երէկ առտու, Թօփհանէի Տէրէ, կառախումբի կամուրջին վրայ արկած մը պատահեցաւ։ Երկու գործաւորներ, կամուրջին երկու կողմը գտնուող երկաթէ նեղ գիծերուն վրայէն անցնիլ ուզելնուն։ Մէկը կառախումբին տակ մնալով յօշոտուած է, իսկ միւսը ժայռին վրայ կը գլտորի անկենդան։

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ 100,000 ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ
ԲԷՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 170, ԹՕՔԱԹԼԵԱՆԻ ՔՈՎ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՎ ՎՐԱՅ ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ԹՕՀԱՅԻՒՔ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԸՆՏԻՐ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ ԵՒ ԲԱՐԻՉԵԱՆ
ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՀԱՅԵԼԶԱՍԵՐՆԵՐԷՆ ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ԱՅՑԵԼԵԼ ՍՈՅՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՔՈՒՐԹԷՍԻ ԵՂԲԱՐՑ
ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ եւ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
4, Բէրա, Թիւնէլի դիմաց, 4
ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՃՈԽ ՄԹԵՐՔ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՀԱՒՈՐՈՒՄ, ՃԱՇԱՐԱՆԻ. ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿԻ ԵՒ ՀԻՒՐԱՍՐԱՀԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ ԵՒ ԹՕԹՕՑՆԵՐ
Կարասի զէնէյ առաջ, մեր վաճառատունը այցելեցէք: Գիները խիստ չափաւոր եւ անմրցելի են։ Այցելութիւն մը կը բաւէ համոզուելու համար։ 52—26

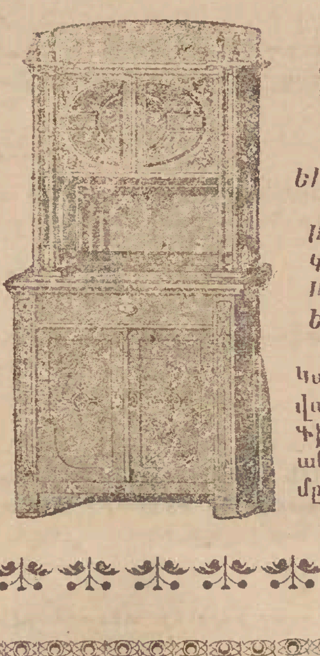

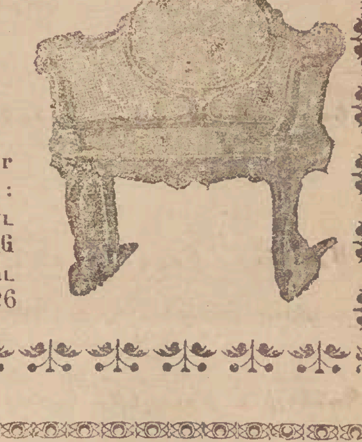

Orfèvrerie
"CHRISTOFLE"
Une Seule et Unique Qualité
La Meilleure
Afin de l'obtenir EXIGEZ cette Marque et le Nom "CHRISTOFLE" sur chaque pièce.
Représentant à Constantinople :
H. DÉCUGIS.

COUVERTS MARLY

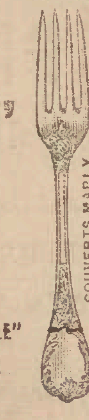

Գեղարուեստական առարկաներ. Մէզէի զարդանօթներ. Գեղարուեստական ճաշակի առարկաներ. Սալոնիոյ յանձնառ պէտքեր, պատի ժամացոյցներ եւ աշտանակներ, մարմարէ եւ պրոնզէ. մեծայ Կալլէի եւ Տօմպօ. կապի եւ եկեղեցական ջահեր. Ճրագակալներ. յախճապակիներ. լուսամփոփներու մեծ մթերք. լաւ եւ ընտիր գիներ եւ ամէն տեսակ ըմպելիներ։
ԲԷՐԱ.
Վաճառատուն Հ. ՏԷԿԻՒԺԻՍ
ՊՐՈՆԶԷ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԷՄԱՅԵԼ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ
ՓՂՈՍԿՐԻ ՎՐԱՅ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՆԵՐ
ԲԻՒՐԵՂԷ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԵՐԵՆԱՍԷ ՍՓԱՍՆԵՐ
(Նանսիի Էմիլ Կալլէ գործարանէն ;
ՔԱՆԴԱԿՈՒԱԾ ՄԱՐՄԱՐԷ ԱՐՁԱՆՆԵՐ
ԽԵՑԱՆՈԹՆԵՐ 26

ՊԱՀՐԻ ՄԷՍԱՐԻՖԱԹ ՏԱՐԻՖԷՍԻ
Իլմի հէյէթ
Իլմի հէնտէսէ
Միւսէլլէսաթը միւսթէվիյէ վէ քիւրէվիյէ
Հէնտէսէի հալիյէ, զուլթուլ մախրութեաթ
Հիսապը թէմամի վէ թէզաւլի
Հէնտէսէի թէրսիմիյէ վէ մէնազըր
Մէխանիք հարարէթ, սամի՛, զիա
Էլէքթրիք, մագնաթիսիյէթ
Մէքթէպը պահրիյէտէն մէզուն օլմայան պահրիյէ թէլէգրաֆ մէմուրլըղընա տախիլ օլմագ խիթէյէն զեւաթըն պահրիյէ նեզարէթի ալիյէսինէ տախիլ թէլսիզ թէլէգրաֆ գումբանյասը մըլատաքի ուլումա միւթէնէվվիաասն իմթիհան վէրիլմէլէրի իչին պէհէմէհ հալ բումի մայիսին պէշինճի կիւնինտէն իթիպարէն մէգքիւր գումբանեան միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լիւզիւմի իլան օլունուր։
1—1
ՊԱՀՐԻՅԷ ՄԷՍԱՐԻՖԱԹ ՏԱՐԻՖԷՍԻ
Նիւմիւնէսի կիպի տոպրաճը մօմը 5760
» » սարը 3630 ատէտ
Սաճան 3659 քիլօ
Թէրսանէի ամիրէ իչին միւպայաասընա լիւզիւմ կէօրիւլէն պալաատա ճինս վէ միգտարը մուհարրէր իւչ գալէմ էշեա միւնագասա խարիճէ իւզրէ մէվգիի միւնագասայա գօնուլմուշտուր. իշպու էշեայը թօփտան իթաասընա թալէպ օլանլարըն թէքլիֆնամէլէրին քիւշատը մուգարրէր պուլունան բումի մայիսին եէտինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ պաաէզզէվալ սաաթ իքիյէ գատար նիւգութ ու նիսպէթինտէքի թէմինաթ աքչէլէրիլէ թէքլիֆնամէլէրի պահրիյէ նէզարէթի ալիյէսինտէ իքթինայի լէվազըմ գումիսիօնու րիյասէթինէ իրսալ եաղուտ թէսլիմ էյլէմէլէրի վէ նէմունէլէրի րիւյէթ վէ մէգքիւրէնին սոնրա թէքլիֆնամէ գապուլ օլունմայաճաղը իլան օլունուր։

* * *

Ասկէրի պահրիյէի չահանէլէրի գըշլըք էլպիսէլէրի իչին լիւզիւմի օլան սիւահ խուզէլինէ իչէմէ պումէթ ֆարիգալար թալէպլինէ խամը իթտիպարի իւզրէ գարտը գարփ ուսուլիլէ մէվգիի միւնագասայա գօնուլմուշտուր. շարթնամէսի վէ քեսիմլէրի մուսէվվէտէսինի կէօրմէք իսթէյէնլէրին թէքլիֆնամէլէրին քիւշատը մուգարրէր պուլունան բումի մայիսին օն իքինճի էրթէսի կիւնիւ սաաթ իքիյէ գատար թէքլիֆնամէլէրինի թէմինաթ աքչէլէրիլէ պէրապէր պահրիյէ նէզարէթի ալիյէսինտէ իքթինայի լէվազըմ գումիսիօնու րիյասէթինէ իրսալ եաղուտ թէսլիմ էյլէմէլէրի վէ նէմունէլէրի թէքլիֆնամէ գապուլ օլունմայաճաղը իլան օլունուր։ 3—2

ԴԵՂԱՐԱՆ Ե. ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ
Բէրա, Մեծ փողոց. թիւ 82
60 տարիէ ի վեր հիմնուած այս հին ծանօթ դեղարանը (Նախապէս Ծանէի) քանի մը տարի է որ իր դեղօրէից զտութեամբ, Թարմութեամբ և վերջին դրութեանց համաձայն օրօ՞լավով պատրաստուած դեղերու պատրաստութեամբը հանրութեան ուշադրութիւնը գրաւած և մեծանուն բժիշկներու վստահութեանը արժանացած է։ Դարնան առթիւ զօրացուցիչ և արիւն մաքրող դեղերու ճոխ պաշարանք մը առացած և Ներարկութեանց համար լուծմունքեր և անփուլներ պատրաստուած ըլլալով, թէ՛ այսօրիք և թէ մանաւանդ գաւառներէ եկող մեր յաճախորդաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք, որոնք տասրագէի դեղագաններ դիմելով պարապ տեղը ստոկ գիներ կը վճարեն։ Դեղարանը պատրաստ է ամէն դիւրութիւն ընծայելու գաւառացի ազգայիններու, որոնք կը փութացին փորձառու և մասնագէտ բժիշկներու կողմէ գործածուիլ։ Դեղարանին գիները շատ դիւրամատչելի են։ Միւս կողմէ դեղերը Թարմ և զուտ ըլլալով. բուժումը արագ և ստոյգ, ինչպէս գաւառը ... 12 —

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ԴԵՂԱՐԱՆ ՀԱԼԷՊ
ՊԷՇԻՐ ՔԷՄԱԼ

حلب اجزاخانه‌سی بشیر کمال

ՊԷՇԻՐ ՔԷՄԱԼԻ ՊԱՏՐԱՍՏԱԾ ԴԵՂԵՐԸ

Որոնք գնահատուած են Օսմ. Պետութեան կողմէ Արուեստից չքանշանով, Պոլսոյ Ցուցահանդէսին ինչպէս և Եւրոպական բոլոր մեծ քաղաքներուն ցուցահանդէսներէն վարձատրուած են ոսկի, արծաթ և պղինձ միտալներով, Օսմ. Բժշկական Ֆագիւլթէին գնահատմանն ալ արժանացած։

“ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՉԵՄ ԿՐՆԱՐ ԽՄԵԼ,, ԸՍՈՂՆԵՐՈՒՆ

Պէշիր Քէմալի օշարակը՝ կուրծքի հիւանդութեանց, հազի, հարբուխի և ընդհ. տկարութեանց դէմ միակ և աննման դեղ մըն է. խմուածքը համեղ, գործածումը դիւրին, և է՛ն փափուկ ստամոքսներուն համար դիւրամարս է։ Կը պարունակ [illegible] կեր, որով ձկան իւղէն աւելի զօրացուցիչ և աննդարար է։ Եւրոպայէն եկած նմանօրինակ դեղերէն աւելի գերադաս է։ Մէկ շիշը 10 ղրուշի կը վաճառուի։

“ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՆԱՔՆԱՅԻ ՀԻՒԹ,,

Այս դեղը ախորժակ բանալու և մարմինը ուժովցնելու միակ դեղն է։ Ստամոքսի և աղիքի տկարութենէ առաջ եկած դժուարամարսութեան և անարիւնութեան, և վերջապէս մարմինը տկարացնող հիւանդութեանց և ասոնց խօլթութիւններէ ապաքինելու միջոցին, Պիացորդ մարմնական տկարութիւնները դարմանող և դիւրամարս ըլլալը չտեսնուած ծանօթ է։

☞ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԻՔՆԵՐԷՆ

“ՄԱԶ ԹԱՓԵԼՈՒ ԵՒ ՄԱՐՄԻՆԸ ՄԱՔՐԵԼՈՒ ՓՈՇԻ,,

Ուշադրութիւն Պէշիր Քէմալ ստորագրութեան ☜

Անօգուտ է ըսել թէ ի՛նչքան օգտակար և հարկեցուցիչ է մարմինէն աւելորդ մազերը ոչնչացնել. այս նպատակով հնուց ի վեր գործածուած ամէնները տարափոխիկ հիւանդութիւններ կը փոխանցեն։ Այդ պէտքը գոհացնելու համար մինչեւ ցարդ շատ մը եղանակներ հնարուած են, բայց մորթը այրելու և գրգռելու անպատեհութեանց պատճառով ընդունելութիւն չեն գտած։ Ուստի, շատ մը ուսումնասիրութիւններէ և փորձերէ ետք, յաջողեցայ հնարել այս ՄԱՔՐՈՂ ՓՈՇԻՆ, որ ո՛չ միայն մորթը չայրեր և չի գրգռեր, այլ ընդհակառակն մորթին փափկութիւնը կ'աւելցնէ և կը պահպանէ։ Մէկ անգամ միայն այս փոշին գործածողը այս բաւածներուն կը համոզուի։ Մէ՛կ ՏՈՒՓԸ 3 ՂՐՈՒՇ է։

“ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ ՕՍՄ. ՔԹԱԽՈՏ,,

Որ կը բովանդակէ շատ մը առողջական պայմաններ։ Քթին զգայնութիւնը կը պահպանէ և կ'աւելցնէ, և չուառկութեան մանրէները կը ջնջէ։ Մանաւանդ հարբուխի սկզբնաւորութեան ատեն եթէ գործածուի, հարբուխին առաջքը կ'առնուի և թոյլ չի տար որ կուրծքը իջնայ։ Ընդհանրապէս հարբուխին ընկերացող գլխացաւերն ու ծանրութիւնը կը բուժէ։ Այս քթախոտը կը պարունակէ այնպիսի նիւթեր որոնք քթին վզե՛ր կ'արգիլեն։ Մէկ ՏՈՒՓԸ 2 ՂՐՈՒՇ է։

“ՇԱՔԱՐԱԽՏԻ ՀԱՄԱՐ ԿԼՕԹԻՆԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ,,

Շաքարախտի համար գործածուած կլօթինի հացը յատկապէս Եւրոպայէն բերուած և քիմիական քննութեամբ վերլուծուած ալիւրով պատրաստուեցաւ։ Հեռաւոր քաղաքներու համար երկու տեսակ հաց (կէվրէկ) և նոյն ալիւրով շինուած չէօրէյէ, մաքարօնի պիլաւ, առաջակի չէօրէյէ եայլն միշտ մեր քով պատրաստ կը գտնուի։ Ալիւրին քիլօն 20 ղրուշ է, միւսներունը՝ 30 ղրուշ։

“ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՕՃԱՌ,,

Այս օճառը խոլզմուած իւղ չի պարունակեր, մորթին փափկութիւնն ու շնորհը կ'աւելցնէ և ձեռքի ճաթռտուքները կը բուժէ։ Լեղի, պաղ և աղի ջուրով կը փրփրի։ Իւրաքանչիւրը 1 ղրշ.։ Ուրիշ մէկ տեսակն ալ գ՛ատ կլիսէռինով շինուած է, և հատը 50 փարայի կը ծախուի։ Այս օճառը թուղթի ձեւով ալ պատրաստուած ըլլալով՝ ճամբորդութեան ատեն դիւրութեամբ կը գործածուի։ Ամէն մէկ ծրարը 20 փր. է։

“ՊԷՇԻՐ ՔԷՄԱԼԻ Օ ՏԸ ՔՕԼՕՆԵԸ,,

Գանկոյի և թուալէթի համար օտար երկիրներէ եկած օ տը քօլօնի տեսակներէն գերադանց է։ Մէկ շիշը 7 ղրշ.։ Գաւառներէն կանխիկ ապսպրանքները փութով կը գործադրուին։ Թէ՛ փոքր ծախքը և թէ ուրիշ ծախքերը յանձնողին վրայ են։ Մտատարուէ չգտնուած տեղերէն փոստայի փուլ կրնան ղրկել։

ՀԱՍՑԷ՝ ՊԱՀՃԷ-ԳԱՓՈՒ, ՀԱԼԷՊ ԴԵՂԱՐԱՆԻ ՏԷՐ ՊԷՇԻՐ ՔԷՄԱԼ 16

ԼԱ “ԲՐԷՎՈՒԱԵԱՆԹ,,
ԿԵԱՆՔԻ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԱՐԱԳԱՅԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՈՎ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1883ԻՆ

Անհատական ձեռնարկութիւն, որ կը գործէ ֆրանսական կառավարութեան հակակշռին ներքեւ.—Վարիչն է կեանքի փոխադարձ ապահովագրութիւններու ընկերութեանց երաշխաւորութեան և [illegible] անանուն ընկերութիւնը

ՈՐ ՈՒՆԻ 3.000.000 ՖՐԱՆՔ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ, 3, ՇՕԹԱՅԻ ՓՈՂՈՑ, ՓԱՐԻԶ

Ապահովագիրներ ամէնուն տրամադրելի, ամիսը 5 Ֆր.էն սկսեալ վճարումով

Գանձ մը Ֆրանսի մէջ 1910 Հոկտ. 15ին դրուած գումար՝

22,000,000 ՖՐԱՆՔԻ ՄՕՏ

Ամէն տեսակ տեղեկութիւններու համար դիմել Կ. Պոլսոյ Տնօրէնութեան

ԿԱԼԱԹ — Տնօրէն

ԹՕՓՀԱՆԷԼԻ ՔԱՐԱՓ — Թ. ՌԷՔՈՒԼ

72—51

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ԺԱՄԱԳՈՐԾ
ՃԱՔ ՀԱՃԱՅ

461, ՊԷՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, 461

Աւստր. Նամակատան դիմաց

ՄԻԱԿ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑ
ՆՈՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐՈՒ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Նորոգութիւնները խնամով կը կատարուին
աժան կերպով և մէկ տարուան
երաշխաւորութեամբ

Ադամանդազարդ ժամացոյցներու [illegible] մը մեծ պաշար կը գտնուի
Արեւելեան զարդեղէններ՝ խիստ աժան գիներով
Հին եւ թանկագին քարերու գնում ամենաբարձր գիներով
Վաճառատունէն դուրս զետեղուած ելեկտրական ժամացոյցը եւրոպական
եւ թրքական ժամերը ցոյց կուտայ 23—50

ՐՕՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ 5.250,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻԷՆ ԱՒԵԼԻ

Ծովային Ապահովագր. Ընկերութիւն
ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՎՏԱՆԳՆԵՐՈՒ
ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՎՈՒՆԱՆԵՐՈՒ ՄԻՋՈՑԱՒ
ՈՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԴԷՄ

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳԼԽԱՒՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել՝
ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐՈՒՆ՝
ՔԼԻՖԹԸՆ, ՖՕՍԹԸՐ Ց. ՔՕՒՐԹԻՆԷՅ ՏԸՆԸՐՑ
Ղալաթիա, թիւ 6, 7 եւ 8, Պէրէքէթ խան 16—52

خیری اقبال قیونجی قرنداشلر

درسعادت سلطان حمام خداوردی خان نومرو ۱۱

بیوك خفافیه مغازه‌سی

اك صوك موده‌یه موافق وهركیسه‌یه الویریشلی زنه واركك وچوجقلره مخصوص غایتله شیق وطیانقلی وصورت مخصوصه‌ده اوروپادن جلب ایلدیكمز خالص انكلیز اسقارپین وپوتینلری وایاق قابلری وترلیكلرك هر درلوسی مغازه‌مزده بولنور. درسعادت وطشره ایچون شیمدی‌یه قدر مغازه‌مزك ماللری طوپدن صاتلمقده ایكن بو كره پك چوق طرفلردن وقوعبولان آرزو اوزرینه همان صاتش فیأتلری كبی معتدل فیأتلرله پراكنده اوله‌رق دخی صاتمقده‌یز .

مغازه مزدن آلیش وویریش ایدنلرك اصلا الدانمیه‌جقلرینی وبركره مغازه‌مزی تشریف بیوره‌جق ذوات كرام وخانم افندیلرك صوك درجه ممنون قاله‌جقلرینی صورت قطعیه‌ده تأمین ایدرز .

طشره‌دن وقوعبوله‌جق طوپدن سپارشلر درحال كمال سرعتله اجرا ایدیلور .

ԽԱՅՐԻ ԻԳՊԱԼ ԳՈՅՈՒՆՃԸ ԵՂԲԱՐՔ
ԿՕՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԽԻՒՏԱՒԷՆՏԻԿԵԱՐ ԽԱՆ, ԹԻՒ 11.

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին այրերու, կիներու և տղայ յատուկ նորաձեւ, սախտեան ու շիք սկարպին, կօշիկներ և բանթօֆլ, ամէն տեսակէ։ Գիները չափաւոր են։

Գաւառներէն յանձնարարութիւնները փութով կը կատարուին։ 3—104

ՏՀԻ ՆԷՇԸՆԸԼ ԲՐՕԹԷՔԹՕՐ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է Ճէյմս Պիլտինկ Ջօրջ Սթրիթ։
Ընկ. դրամատունն է Տը Լօնտըն Ընտ Բրովինշըլ Պանք-Լիմիթըտ, 42 Քասըլ Սթրիթ, Լիվըրբուլ։

ՏՀԻ ՆՈՐԹ ԻՍԹԸՐՆ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկ. կեդրոնատեղի.—Պանք Չէմպրս, Փօնտէկթ Տարլինկթըն
Ընկ. դրամատունը.—Տհը Լօնտօն Ճօյնթ Սթօք Պանք Լիմիթըտ-Տարլինկթըն

Վերոյիշեալ Ընկերութիւնք իրենց անհատական ուղղամտութեան և որ դասաւոր ու պատասխանատու տէրութեանց համաձայն կ'ապահովագրեն հրդեհի դէմ ամէն տեսակ շէնքեր և ապրանքներ, ամենանպաստաւոր պայմաններով և ամենէն աժան գիներով։ Արեւելքի համար մասնաւոր [illegible]։ Ապահովագր. ընկերութեանց համաձայնագրէն (սէնտիքա) դուրս կ'աշխատին։

Արեւելքի ընդհանուր կ'ազոր Տնօրէն (Manager)
ԼԻՔԵՆ Ա. ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ

Ղալաթա, Իւթտւի խան, թիւ 7, 8
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

ՊԱՀՐԻԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

2000—3000 քիլօյա գատար եէշիլ ճինսինտէն գալայ
20000 քիլօ պէյազ պամուք իփլիկի
30000 » էվլան պամուք իփլիկի
8000 » պամուք իփլիկ

Թէրսանէի ամիրէ իչին լիւզում օլան պալատա մզքուր վէ ձինսը մուհարրէր աէօրկ գալէմ էշիա գապալը զարֆ ուսուլիւլէ միւնագասայա գօնուլմուշ օլտուղունտան [illegible] կիրէնք պաշտա պաշտա վէ կէրէք Թօրպանա իթտարնա Թալիպ օլանլարըն Թէքլիֆնամէլէրին գիւչառը մուքարրէր օլունան գուճի մախսին աէօրտիւնճի չարչամպա կիւնի պահէզզէվալ սաաթ իգիյէ գատար Թէքլիֆնամէլէրիյէ նիւգաէ ձինիապէթինտէ Թէքմինաթ աքչէլէրինի պահրիյէ նէզարէթի աէօրտիւնճի տաիրէսի իգինճի լէվազըմ գըսմընա իթա իլէմէլէրի վէ մէգքիւր սաաթտան սօնրա Թէքլիֆնամէ գապուլ խոլմիյէճէկի իլան օլունուր։ 3—3

قروسلی فابریقه‌سی هواغاز وپترول موتورلری

سابقس انكلیز آجنته‌سی

استانبول

اسماعیل پاشا خان ۷

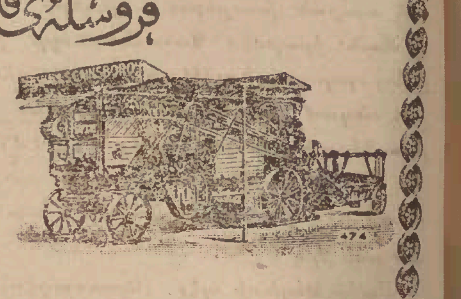

اداره‌خانه‌مز آجنته‌سی اولدیغی مختلف ومنحصراً انكلیز فابریقه‌لرندن متنوع ماكنه‌لر جلبنه وساطت ومغازه‌لرنده حاضر بولندیریر .

مارشال خرمن ماكنه . لوقوموبیل ، دكرمان، قزغان وسائره :

فروسلی هواغاز پترول یاغی وآنتراسیت موتورلری :

فروستوود هم كسر هم دمت یپار ویالكز كسر اوراق ماكنه‌لری :

هاربسونه كوچك واهون چوراب ماكنه‌لری :

بوموسم ایچون مغازه‌لرنده موجود مختلف ماكنه‌لر شونلردر . مختلف بیوكلكده خرمن ماكنه‌لریله لوقوموبیللر . دمت یپار ویالكز كسر انكلیز اوراق ماكنه‌لری بخار ماكنه‌لری وقزغان ۱ : ۲ : ۳ : ٤ : ٥ : حقیقی باركیر قوتلرنده پترول ایله ایشلر موتورلر . یووارلق واوزون چوراب ماكنه‌لری، یرلی معمولاتی چورابلق یوك ایپلكی وخالص انكلیز قاصه‌لریله سائره :

طشره‌دن سپارش وقوعنده رسم وایضاحات كوندریلور .

4—48

ՍԱՅԳԸՍ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼԻՍ, ԽԱՄԱՑԻ, ՓԱՇԱ ԽԱՆ, ԹԻՒ 7

The British Agency

Մեր գործակալութիւնը միայն անգլիական գործարաններու մէջ պատրաստուած ամէն տեսակ մեքենաներ բերել կուտայ ու այդ մեքենաներէն մեծերը մը միշտ պատրաստ ունի իր վաճառատան մէջ։

Սա վաճառանիշներով մեքենաներ կը ծախուին.

ՄԱՐՇԱԼ, ԿԱԼԻ ՄԵՔԵՆԱՅ, ԼՕՔՕՄՕՊԻԼ, ԱՂՕՐԻՔ, ԿԱԹՍԱՑ ԵԻԱՅԼՆ։ ՔՐՕՍԼԷՅ, ՄՕԹԷՕՐՆԵՐ ՕԴԱՅԻՆ ԿԱԶՈՎ, ՔԱՐԻՒՂՈՎ ԵՒ ԱՆԹՐԱՍԻՏՈՎ։ ՖՐՕՍԹ ՎՈՒՏ, ՄԱՆԳԱՂԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ՈՐՈՆՔ ԹԷ՛ ԿԸ ԿՏՐԵՆ ԵՒ ԹԷ ՏՐՑԱԿ ԿԸ ՇԻՆԵՆ։ ՄԻԱՅՆ ԿՏՐՈՂ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ԱԼ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՀԱՐԻՍԸՆ, ԳՈՒԼՊԱՅԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ՓՈՔՐ ԵՒ ԱԺԱՆ։

Վերոյիշեալ մեքենաներէն սոյն եղանակին յարմար եղածները վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին։ Նոյնպէս մեր վաճառատան մէջ կարելի է գտնել 1, 2, 3, 4, և 5 ձիու ճիգ. զօրութեամբ քարիւղաշարժ մօթէօրներ, գուլպայի երկաթէ և կլոր մեքենաներ, տեղական արտադրութեան եղող գուլպայի յատուկ բուրդէ մանած և անգլիական անխարդախ գրամօֆօններ եւայլն։

Գաւառներէն եղած յանձնարարութիւններ փութով կը կատարուին և պէտք եղած տեղեկութիւնները ու մեքենաներուն պատկերները կը հաղորդուին։

ԽՐԱՏ ՄԸ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

Եթէ կ'ուզէք որ ձեր զաւակները առողջ եւ առոյգ ըլլան,
անոնց կերցուցէք

ՆԷՍԹԼԷԻ ՖԱՐԻՆ ԼԱՔԹԷՆ
(ԿԱԹՈՎ ԱԼԻՒՐԸ)

որ 40 տարիէ ի վեր ամեն երկիրներու մէջ բժշկական կաճառներէն
կը յանձնարարուի

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ԱԼԻՒՐԸ
կը ծախուի բոլոր դեղագործներու և դեղավաճառներու քով